

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

1/2006

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VIII.

Vyšlo 13. 1. 2006

Cena 10 Kč

Bilancování uplynulého roku se starostou města Petrem Kloudou

Nemocnice v Rýmařově rozšiřuje ordinaci dobu na chirurgické a gynekologické ambulanci

**ZA NEZNÁMOU HISTORIÍ RÝMAŘOVSKA
PF 2006**

Nové jízdni řady - odjezdy autobusů a vlaků z Rýmařova

II. ročníku Štěpánské desítky se zúčastnili běžci z Rýmařovska, Vrbenska a Berounska

Bud' vítán, nový roku!

Pevně věřím, že jste se o silvestrovské noci nenechali zlákat ostatními slavicími a nezačali si dávat všelijaká předsevzetí, která vyslovena po pár sklenicích modrého portugalů sice vypadají šlechetně, ale za pár dní byste jich měli plné zuby. Novoroční oslavy přece nejsou od toho, aby se člověk hluboce zamýšlel, nýbrž aby aspoň na chvíli hodil starosti za hlavu a bujaře se veselil. Teprve když ráno svítá do střízlivá a když nastupují dny všední, které jsou docela stejné jako ty předchozí, až na to, že potřebujete nový stolní kalendář, teprve tehdy je čas rozjímat o tom, co letos uděláme jinak, než jsme dělali loni. Ne že by všechno, co jsme loni dělali, bylo špatně. Člověk je ale tvor sebekritický, a tak je pořád co vylepšovat. Proto místo otřepaných frází typu „Přestanu kouřit!“ nebo „Zhubnu deset kilo!“ zkuste na sobě pracovat revoluční metodou a pojednat rok 2006 jako rok osobní obrody a změny přístupu k sobě samým.

Místo nikotinových náplastí vyzkoušejte metodu „ze dne na den“, vím, je to přinejmenším drastické, ale kupodivu velmi rychle účinné. Místo dvou moučníků jen jeden? Nikoliv, místo obou si dopřejte sladkou mrkev, ananas a k tomu deset dřepů, pět kliků nebo tři bazény, popřípadě dvacet skoků přes švihadlo. Že je to namáhavé a nemáte čas ... a bůhví jaké výmluvy se na jednu dostavují? Jasně, a o tom to je. Slevit z naší pohodlnosti, získat potřebný životní styl a stravovací režim. Pojďme do toho, společně to třeba dokážeme, a když si ostatní slavicí kolem nás budou dávat napřesrok opět nějaká nereálná předsevzetí, my se jen budeme usmívat, protože budeme vědět, že to jde i bez nich. Ať je pro vás nový rok šťastný, veselý, optimistický, plný radosti a provázený pevným zdravím.

*Za redakci Rýmařovského horizontu
Jiří Konečný*

Oslava Nového roku na Jesenické ulici.

Foto: Petr Calábek

Statistika nuda je, má však cenné údaje

Tak jsme zase o rok starší, řekli si mnozí při novoročním přípitku a třeba zavzpomínali na ty, kteří už nejsou mezi námi, nebo na své „mladě“, kterým se v uplynulém roce narodil chlapeček nebo děvčátko. A ti, kdo se dobrovolně vzdali „svobody“ a vzali na svá bedra strasti i slasti manželského soužití, si už možná prošli první drobnější novomanželskou krizí.

Lidé vědí se stoprocentní jistotou, že jim osud přinese životně důležitý mezník, ale téměř pravidelně je to překvapí.

Tak ti naši už do toho práskli. Nepovídejte a kdy? A to jako museli ...? ... Těm Novákovým se narodilo už třetí dítě! Neříkejte ...! Opravdu? Jak to ty lidičky všechno zvládnou? ... Tak si představte, Toník odvedle už to má za sebou.

Chudák, ale asi je to pro něj tak lepší. Můžeme občas zaslechnout útržky takových rozhovorů od kolemjdoucích nebo svých známých a příbuzných. V koloběhu života jsme jen zrunko písku na obrovské poušti. A tak většinou ani nevnímáme ten nekonečný cyklus plození, rození a umírání.

A kolik novomanželských párů si vloni řeklo své ANO, kolik nově narozených rýmařovských mrňousků přivítala komise pro občanské záležitosti či kolik našich spoluobčanů nám již nikdy neřekne své „Dobrý den“? Pojďme nahlédnout do knih evidence obyvatelstva Městského úřadu v Rýmařově.

Čísla hovoří jasně. V obřadní síni janovického zámku se uskutečnilo celkem 64 obřadů, z toho 62 civilních a 2 církevní. Na hradě Sovinci byly sezdány dva manželské páry, v obřadní síni v Malé Morávce se uskutečnily tři svatební obřady a v Dolní Moravici jeden. Rýmařovským občanům se narodilo v roce 2005 celkem 102 dětí, z toho 54 chlapců

a 48 děvčat. Proti roku 2004 je to o čtrnáct dětí více.

V loňském roce nás navždy opustilo pětasedmadesát spoluobčanů. (Do uzávěrky tohoto vydání se nepodařilo zjistit první rýmařovské dítě narozené v roce 2006! Informaci o prvním narozeném občánkovi města Rýmařova přineseme ve druhém vydání letošního roku.) *JiKo*

Jubilanti s osmičkou na začátku

Jsou v lidském životě narozeniny, a pak najednou se začínají dostavovat jubilea. Takové půl-

století se slaví bujaře, v kruhu rodiny, v kruhu přátel a známých. Šedesátka, to už myslíme na důchod, těšíme se, že konečně budeme mít hodně času na to všechno, na co dřív čas nezbyval. Sedmdesátníky a pětasedmdesátníky zveme v Rýmařově na společné posezení s hudbou, občerstvením a hlavně s dobrou pohodou.

Dostáváme se k osmdesátiletým spoluobčanům. Máme jich ve městě 260 a pravidelně je v den narozenin navštěvujeme s kytičkou a drobným dárkem. A mohu s určitostí říct, že jsou to setkání srdečná, milá, s povídáním od srdce k srdci. Naši osmdesátníci jsou vyrovnání, moudří zkušenostmi, bohatí vzpomínkami.

Nejsou nároční, přejí si, aby je nemoci moc netrápily, aby na ně děti, vnoučata a pravnoučata nezapomínala. Obdivujeme všechny. Pro ně není stáří tyranem, berou to jako jednu životní etapu.

Ještě nikdy jsem neměla možnost oficiálně poděkovat všem děvčatům, která uskutečňují návštěvy a blahopřání našim milým dříve narozeným.

Tak tedy celému desetičlennému kolektivu společenských záležitostí patří na počátku nového roku upřímné poděkování našeho městského úřadu i moje.

*Květa Sicová,
předsedkyně KPOZ,
členka zastupitelstva města*

Aktuálně z města

Havárie vody v Rýmařově nemusela mít tak rozsáhlé následky

Moravskoslezský kraj prodloužil společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace (SmVaK) povinnost veřejné služby na Bruntálsku, firma bude dále dodávat vodu do asi 20 obcí v okrese. „Společnost VaK Bruntál, která tam vlastní vodovody, totiž stále nemá kvůli komplikacím ve správném řízení povolení k jejich provozování,“ informovala vedoucí tiskového oddělení krajského úřadu Kateřina Churá. Nařízení kraje platí do 30. června. SmVaK dodává vodu na Bruntálsko od července loňského roku místo firmy Brvos, která se o vodovodní síť podle názoru kraje špatně starala, a proto jí byla odebrána licence. Krajský úřad tehdy nařídil firmě SmVaK v Česku ojedinele povinnost veřejné služby. Majitel vodovodů VaK Bruntál mohl v té době dodávat vodu jen do Bruntálu, Rýmařova a Razové, dodávkám vody do dalších obcí bránilo soudní rozhodnutí. „Na Bruntálsku pokračujeme v dodávkách, věnujeme se i údržbě vodovodní sítě. Stále platí naše nabídka pro obce na podepsání provozní smlouvy, v tom případě jim zaručujeme stejnou cenu jako na Ostravsku, tedy 21,84 koruny za krychlový metr pitné vody,“ řekla mluvčí SmVaK Eva Špirochová. Dosud platí lidé na Bruntálsku o 20 procent více, před vstupem SmVaK stál krychlový metr vody dokonce více než 33 korun.

Podle informací VaK Bruntál stojí za rozhodnutím kraje obstrukce společnosti Brvos. „Brvos podal na úřad žádost, aby byli společníci přijati jako účastníci řízení. Zároveň sdělil nové skutečnosti, které musí kraj prošetřit. My jsme ale

přesvědčeni, že nám kraj povolení k dodávkám vody vydá, splnili jsme všechny zákonné podmínky,“ vysvětlil ředitel VaK Bruntál Jaroslav Jouza. Stanovisko Brvosu nebylo zjištěno, zastupci firmy dlouhodobě odmítají s médií komunikovat.

Podle Jouzy přináší současná nepřehledná situace mnohé problémy. „Například páteční havárie v Rýmařově by zřejmě neměla takové následky, kdybychom provozovali celou síť. My se ale staráme jen o distribuci vody ve městě, skupinový vodojem provozuje SmVaK,“ řekl Jouza. Po havárii na potrubí v Rýmařově 30. prosince bylo bez vody několik tisíc obyvatel města. K poruše v dodávce vody došlo v noci ze čtvrtka 29. na pátek 30. prosince. Provozovatel vody v Rýmařově VaK Bruntál dosud žádnou příčinu poruchy na vodovodním řadu nezjistil. „Faktem však zůstává, že dispečink zaznamenal prudké navýšení odběru vody a do Rýmařova bylo postupně dodáváno místo 17 litrů za sekundu téměř 60 litrů, a ani to nebylo dostačující. Voda tak postupně byla čerpána z obou vodojemů v Rýmařově i z vodního zdroje v Karlově a najednou nebyla k dispozici žádná voda,“ sdělil k problematice velké poruchy starosta města Rýmařova Petr Klouda.

Druhý den ráno se začal vodovodní řad postupně naplňovat, ke ztrátám již podle starosty nedocházelo, ale mělo to za následek další menší poruchu na Havlíčkově ulici vlivem vzduchových a vodních rázů. Provozovatel měl velké problémy s odvodušením sítí, které v současné době leží pod vrstvou sněhu. Jako pravděpo-

dobná příčina poruchy se provozovateli jeví závada na vodovodní přípojce některé z větších firem. To ovšem VaK Bruntál spolu s dispečinkem stále zjišťují. „Není to jednoduchá záležitost, je potřeba si uvědomit, že vodovodní řad spravuje VaK Bruntál, a. s., ale díky tzv. veřejné službě provozuje hlavní přiváděč a ostatní zdroje společnost Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, která bude správu vykonávat ještě další půlrok. A to také brání určitě spolupráci a kooperaci mezi těmito dvěma subjekty,“ doplnil dále informaci starosta Petr Klouda.

Společnost VaK Bruntál provozovala vodovody a kanalizace v regionu do roku 2000, obce ale ze strachu před vstupem zahraničního investora a zdražením vody pronajaly v roce 2000 majetek VaK firmě Brvos. Původně ji měly vlastnit jen obce, nakonec ale zůstalo 25 procent společnosti v rukou jednatele Zbyňka Cupáka, dřívě ředitele VaK. Všechna rozhodnutí valné hromady podle společenenské smlouvy však muselo schválit 80 procent podílníků, Cupák poté několik let blokoval snahu obcí o změny ve vodním hospodářství na Bruntálsku.

To, zda město přijme velkorysou nabídku, aby v budoucnu spravovala vodovodní řad v Rýmařově společnost Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava za 21,84 koruny za krychlový metr pitné vody, bude předmětem dalšího jednání zastupitelstva města. Záleží na tom, jak dlouho poté, co město podepíše smlouvu s novým provozovatelem, bude tato cenově výhodná nabídka platit i pro konečné odběratele. JiKo

Bude se rozdělovat II. část dotace z EU

MAS Rýmařovsko, o. p. s., což je Místní akční skupina sdružení obcí Rýmařovska a podnikatelských subjektů z území Rýmařovska, vyhláší II. kolo výzvy pro předkládání projektů od žadatelů, kteří chtějí realizovat své záměry na podporu rozvoje rýmařovské oblasti. MAS Rýmařovsko, o. p. s., získala dotaci z fondu EU prostřednictvím ministerstva zemědělství na rozvoj venkova (Leader +) ve výši 10 milionů a tuto dotaci pro r. 2005 - 2006 rozdělí ve dvou částech na ty projekty, které splní podmínky Strategie rozvoje Rýmařovska. Ta je zaměřena na zlepšování kvality života a životního prostředí rýmařovské oblasti, na rozvoj podnikání, na podporu tradic, propagaci turismu, rozvoj cestovního ruchu a na posílení infrastruktury. V první části, v tzv. I. kole výzvy, bylo podpořeno sedm projektů a rozděleno celkem 4,5 milionu korun. V druhé části bude rozdělen zbytek dotace v souladu s pravidly, která stanovila EU a jí podporovaný Operační program zemědělství. O tomto II. kole výzvy se všichni zájemci mohou dovědět více na webových stránkách města Rýmařova - www.rymarov.cz.

Ing. Iveta Pochylová

Bilancujeme uplynulý rok 2005

Z nového kalendářního roku jsme k dnešnímu dni ukrojili 13. dílek. A je tady čas na ohlédnutí za úspěchy či neúspěchy, připomenutí spokojenosti či popřemýšlení nad skepsí občanů, nad tím, jak se našim voleným zástupcům města daří zvelebovat a rozvíjet naše město. Blíží se konec funkčního období současného zastupitelstva, přichází čas bilancování a sesta-

vování volebních programů. Jak se dařilo městu naplňovat plány uplynulého roku, co se vloni zdařilo nejlépe nebo za co by občané některým našim městským politikům udělili podobný titul, jaký udělují vládním politikům Děti Země v anketě Ropák roku, na to jsme se zeptali člověka nejpovolanějšího, starosty města Rýmařova Ing. Petra Kloudy.

Dočká se Rýmařov umělé ledové plochy?

rozhovor

Když se ohlédnete za právě skončeným rokem 2005, pane starosto, byl pro město Rýmařov více, či méně úspěšný? Podařilo se uskutečnit všechny stanovené úkoly? Bude muset město vrátit státní dotaci na revitalizaci sídliště Příkopy? Co považujete za největší úspěch? Jak město hospodařilo s daným rozpočtem a kde vidíte největší dluh z hlediska nesplněných závazků?

Rok 2005 ze svého pohledu hodnotím jako velmi důležitý a zároveň úspěšný. Podařilo se splnit většinu záměrů zastupitelstva, a to nejen investičních. Často je město v myslí lidí chápáno pouze jako investor a úspěchem potom je jen to, co se podaří vybudovat. Je to samozřejmě velmi podstatná součást činnosti města, ale zdaleka ne jediná. Já si velmi cením loňských rozhodnutí zastupitelstva města ve věci prodeje menšinového podílu v nemocnici, pak rozhodnutí o sloučení pečovatelské služby s Diakoníí a schválení převodu

hasičské zbrojnice na krajský úřad. Jsou to rozhodnutí podle mě správná a zastupitelstvo je učinilo navzdory jejich nepopulárnosti. Jsem rád, že většina zastupitelů prokázala rozum i odvalu, a to není myslím vždy tak běžná věc. Investiční činnost města hodnotím také pozitivně. Dnes už víme, že jsme prakticky na všechny záležitosti volebního období a další původně neplánované akce obdrželi dotace a podaří se je splnit. Starosti mi dělá jen umělá ledová plocha. Četným žádostem o dotaci na tuto akci jsme věnovali maximum úsilí, a zatím se to nepodařilo, ale zbraně ještě neskládáme. Radost mám z první dotace z „evropských peněz“ na rekonstrukci Školní ulice v Janovicích. Tým lidí, který žádosti o dotace vypracovává, je velmi kvalitní a postupně získává důležité zkušenosti. To je velká devíza města do budoucna.

Dotaci na regeneraci sídliště Příkopy se podařilo proinvestovat

asi z 85 %. Vzhledem ke klimatickým podmínkám je to asi maximum možného. Dotaci nebudeme vrátit, ale nedočerpaných 15 % už nemáme možnost získat a využít. Na jaře investici dokončíme z městských peněz.

A loňský rozpočet? Skončil přebytkem asi 19 mil. Kč. Podařilo se snad definitivně zlikvidovat všechny staré spory města - byl za obrovskou cenu 25 mil. Kč. Město už delší dobu hospodaří s finančním polštářem a včas plní svoje finanční závazky. V minulosti tomu tak vždycky nebylo.

Město Rýmařov stojí na počátku nového roku 2006 a jeho zástupci současně na prahu posledního půlroku volebního období. Čeho byste chtěl v závěru svého funkčního období ještě dosáhnout, co má pro nadcházející rok pro vás největší prioritu a naopak co se již v tomto volebním období asi nepodaří zrealizovat?

Mým největším přáním je získat dotaci na umělou ledovou plo-

chu a třicet chráněných bytů (dům s pečovatelskou službou) na Hornoměstské ulici. Čtyřletý investiční program zastupitelstva by se tak v podstatě naplnil. Nepodaří se už realizovat ty záležitosti, od kterých zastupitelstvo upustilo v důsledku vývoje událostí. Je to vybudování samostatného vodního zdroje pro město - v důsledku změny správce vodovodní sítě - a dostavba dětského pavilonu - v důsledku zrušení porodního a dětského oddělení v nemocnici.

Na přelomu roku si lidé obvykle dávají nejruznější předsevzetí. Vyslovil jste i vy nějaké nebo svým slibům a závazkům dostojíte i bez předsevzetí?

Dávat si na počátku roku předsevzetí je moje hobby. Letos mám dvě - přestanu kouřit a zhubnu. Od prvního ledna opravdu nekouřím a něco jsem i shodil, ale nejsem si jist, zda jsem si nezakrojil příliš velký krajíc.

Děkuji za rozhovor.

JiKo

Plán zasedání rady (R) a zastupitelstva města (Z) na rok 2006

	Datum	Hlavní body programu
R	16. 1.	- Návrh rozpočtových opatření rozpočtu města 2006 - Pořadník pro přidělení bytů na rok 2006 - Stav plnění věcného plánu rozvoje města do roku 2006 - Změna územního plánu
Z	26. 1.	- Rozpočtová opatření rozpočtu města 2006 - Stav plnění věcného plánu rozvoje města do roku 2006 - Změna územního plánu
R	13. 2.	- Bezpečnostní situace ve městě, činnost městské a státní policie - Projednání situace v Brvosu, s. r. o., a VaKu, a. s., Bruntál
R	20. 3.	- Projednání závěrečného účtu města za rok 2005 - Stav plnění věcného plánu rozvoje města do roku 2006
Z	30. 3.	- Projednání závěrečného účtu města za rok 2005
R	24. 4.	- Valná hromada MěS, s. r. o., Tepla, s. r. o., Spojených lesů, s. r. o., + zpráva o jejich hospodaření
R	15. 5.	- Zpráva o hospodaření SVČ, knihovny, muzea, OPS Sovinecká - Osadní výbory
R	12. 6.	- Stav zajištění civilní ochrany obyvatelstva - Zpráva o stavu školství ve městě
Z	22. 6.	- Zpráva o stavu školství ve městě - Zpráva o hospodaření MěS, s. r. o., Tepla, s. r. o., Spojených lesů, s. r. o. - Stanovení počtu členů Zastupitelstva města Rýmařova pro volební období 2006 - 2010
R	17. 7.	- Zpráva KPOZu - Stav vyřizování stížností a připomínek
R	21. 8.	- Zpráva o hospodaření města k 31. 7. 2006, rozpočtová opatření - Zpráva o organizaci Byterm
R	11. 9.	- Dopravní situace ve městě, stav komunikací - Valná hromada Tepla, s. r. o., a MěS, s. r. o. - organizační struktura a obsazení MěÚ
Z	21. 9.	- Zpráva o hospodaření města k 31. 8. 2005, rozpočtová opatření - Stav plnění věcného plánu rozvoje města do roku 2006
R	16. 10.	- Zpráva o požární ochraně - Stav vymáhání pokut a pohledávek
Z	26. 10.	- Uzavření volebního období

Představujeme současné zastupitele města aneb Koho při volbách letos (ne)zvolíme

Petr Klouda, první muž rýmařovské radnice, se narodil v Rýmařově 5. října 1959. Absolvoval místní gymnázium, odkud odešel studovat na Vysoké učení technické do Brna obor Ekonomika a řízení strojírenství. Po úspěšném absolvování vysoké školy nastoupil jako plánovač na Státní statek do Rýmařova, následně jako ekonom Státního statku v Ryžovišti, ovšem pod hlavičkou jednoho podniku. Dalších sedm let pracoval na Tepelném hospodářství v Rýmařově, odkud odešel do firmy Kasard. Na 2,5 roku změnil působišť a vrátil se na Tepelné hospodářství, tentokrát však do Tišnova. Odtud již jeho kroky směřovaly na místo jednatele Městských služeb Rýmařov, kde pracoval do roku 2002, v listopadu téhož roku byl zvolen většinou přítomných zastupitelů do křesla starosty města Rýmařova poté, co v komunálních volbách získal za Sdružení nezávislých kandidátů absolutně nejvyšší počet hlasů.

Ing. Petr Klouda je ženatý, má dvě děti a jeho koníčky jsou myslivost a zahrádkaření.

Pane starosto, na počátku svého funkčního období jste prohlásil, že vašimi záměry bude jednoduchý, funkční a laciný chod radnice, dokončení a dofinancování stavby veřejné kanalizace, dokončení reformy veřejné správy a úspěšné zvládnutí vstupu do Evropské unie v rámci našeho města. Dále jste prohlásil, že se budete snažit, aby se v zastupitelstvu prosadila většina reálných pozitivních projektů jednotlivých stran a hnutí, obsažených v jejich programech. Domníváte se, že se vám stanovené záměry podařilo uskutečnit i ke spokojenosti ostatních členů zastupitelstva města?

Myslím, že se tyto hlavní záměry podařilo naplnit a že i ostatní členové zastupitelstva jsou s výsledkem spokojeni. Čtyřletý plán investic města byl společně vypracovaným materiálem, do něhož všechny politické strany a seskupení ve městě prosadily svoje záměry. Princip práce zastupitelstva vyžaduje shodu nadpoloviční většiny zastupitelů, a pokud se tedy společně odsouhlasený plán podaří naplnit, musí být většina spokojena. Pokud teď před volbami přijde někdo ze zastupitelů s novými „převratnými“ myšlenkami a návrhy, jak a co se mělo nebo nemělo dělat, a tyto myšlenky si šetřil na tuto dobu, pak mu nešlo o prospěch města, ale jen o svou vlastní osobu. A pokud nyní bude kritizovat zastupitelstvo a úroveň jeho práce, pak kritizuje i svůj vlastní podíl práce. Teď ale nemám v úmyslu bránit kritice obecně - je velmi potřebná - ale účelové kritice, sloužící autorovi výhradně k ohřívání vlastní polévky.

O vás je známo, že jste jedním z aktivních zastánců výstavby umělé ledové plochy v Rýmařově i přesto, že se dosud nedaří na tento projekt získat dotaci. Z toho důvodu by se tedy měly prostředky hledat tam, kde nejsou „tolik

potřebné“, například v oblasti kultury. Proč?

Rozhodnout, co je pro občany potřebné - kluziště, kino, muzeum, SVČ, hřiště - a co ne, je velmi nesnadné. Celé toto seskupení reálií vytváří zázemí pro občany - pro trávení jejich volného času, koníčků a zábavy. Za zásadní změnu považuji to, že městský rozpočet může po letech financování především infrastruktury města postupně přejít k financování nadstavby - sportu, kultury, vzhledu města. Tedy věci, které jsou občany zpravidla ceněny více než kanalizace nebo sítě pro rodinné domky. Vývoj finančních výdajů dokazuje posílení toku peněz do volnočasových institucí a objektů. Pro výstavbu umělé ledové plochy (v letní sezóně zde budou k využití dva kurty s dalšími možnostmi) rozhodně jsem, ale v žádném případě ne za cenu omezení kulturního využití třeba jiných, ne tak hlasitých občanů. Občan města, jakým je Rýmařov, navíc spádové oblasti regionu, by měl mít pro trávení volného času různorodější možnosti podle svého osobního zaměření.

Stav budovy Střediska volného času v současné době posuzoval statik vzhledem k tomu, že objekt údajně vykazuje na několika místech mírné statické anomálie. Už zná město výsledky těchto posudků? Pokud budova SVČ staticky nevyhovuje, bude se uvažovat o její demolici nebo opravě?

Posudek experta ještě k dispozici nemáme. Z toho, co již víme, vyplývá, že budova není ve špatném technickém stavu a že může sloužit ještě řadu let. Bude potřeba jen vyztužit podlahu malého sálu a vše bude v pořádku. Jestliže budova bude mít před sebou ještě dlouhou životnost, pak osobně nejsem pro její demolici, ale pro postupné opravy pláště, oken a veškeré infrastruktury a vybavení. Město si podle mne nemůže dovo-

lit zbořit nemovitost v relativně dobrém technickém stavu po třiceti letech její existence, byť jsou její architektura, technologie výstavby i použité materiály poplatné době svého vzniku. Tak bohaté město není a asi nikdy nebude. Navíc do budovy nedávno investovalo - vybudovalo šikmou střechu. Ani občané by tak asi v případě svého vlastního domu neuvažovali. Ale konečné slovo budou mít zastupitelé, jimi schválená varianta vítězí a bude se realizovat. *Jak se město vyrovnalo nebo vyrovnává s neblahými pozůstatky dřívější doby - kauzou Cimmer, Střediskem volného času v zástavě, prodejem panelového domu na Okružní ulici soukromému subjektu, bývalým objektem vajíčkárn v zástavě, chátrajícím objektem na Husově ulici či prohranými soudními spory?*

Myslím, že tyto „neblahé důsledky“ jsou v současnosti vyřešeny. Stály město postupně asi 25 mil. Kč. To jsou pro představu asi dvojnásobné prostředky, než jsme měli v roce 2003 na investice pro celé město. Je to vysoká cena a postihla naplno právě toto volební období. Nemám k tomu co dodat. Ale některé kauzy, které v otázce jmenujete, s městem nijak nesouvisí. Jsou to problémy privátních osob a firem. „Vajíčkářna“ je privátní nemovitost zastavená bance, objekt na Husově je také privátní nemovitost a naše snaha objekt získat a dostavět vychází stále naprázdno. Možnosti města, jak majitele přimět k dostavbě, opravě nebo odklizení staveb, jsou bohužel čistě teoretické. Existující zákony jsou v tomto bezzubé.

Domníváte se, že pro zviditelnění našeho regionu, města Rýmařova a popularizaci průmyslové zóny dělá radnice všechno, nebo jsou ještě jisté rezervy a možnosti?

Společně s ostatními obcemi regi-

onu jsme v programu Leader + obdrželi dotaci 10,8 mil. Kč, která bude právě v letošním roce vynaložena především na propagaci města a regionu. Součástí propagace je vytvoření nových webových stránek města a mikroregionu, přičemž počítáme s denní aktualizací některých rubrik, využitím panoramatických kamer atd. Vznikne i celá řada tiskovin určených k propagaci. Organizačním opatřením jsme začlenili informační středisko do struktury muzea a slouží teď výhradně k účelu propagace a informovanosti občanů. Průmyslová zóna je propagována přes speciální k tomu určenou instituci Czechinvest. Naše pokusy propagace v médiích byly velmi drahé a bez jakékoliv odezvy. Investoři se zpravidla dobře orientují a vědí, kam se obrátit o informace. Už několikrát byla s potenciálním investorem „ruka v rukávu“, a nakonec ze záměru sešlo. Zvýšení přitažlivosti zóny a zájmu investorů si slibují od dokončení rekonstrukce silnice II/249 na Dlouhou Loučku.

Chtěl byste se ucházet o křeslo starosty i pro příští volební období?

Ano. Mojí ambicí je tuto pozici obhájit, ale do voleb je dlouhá doba a můžu svůj názor změnit.

A teď několik osobních otázek. Která kniha nebo film ovlivnily váš život?

Nemůžu říci, že by můj život ovlivnila jedna konkrétní kniha nebo film. Můžu vám jen prozradit své oblíbené spisovatele z mládí. Byli to třeba Páral, Hrabal, Čapek, Horníček, Werich, Remarque, Hemingway..... Z filmových režisérů jsem pak jako student nikdy nevynechal filmy Felliniho, Viscontiho, Menzela, Chytilové a dalších. Bylo to ovšem ještě v dobách, kdy byl film především uměním a až potom byznysem. Pamětníci té doby ví, o čem mlu-

vím. Není v tom myslím ode mně žádné staromilství. Dnes už si „svoje“ spisovatele ani režiséry nijak systematicky nevybírá. Postupně jsem ztratil přehled a také mám na tyto aktivity málo času.

Koho nebo co byste si vzal s sebou na pustý ostrov?

To záleží především na tom, jak

dlouho bych tam měl zůstat. Samotu snáším dobře, ale po týdnu bych už svoje blízké a přátele potřeboval. Z věci by mi stačily jen věci osobní potřeby a denní tisk s křížovkami.

Kdybyste dostal šanci setkat se s významnou nebo zajímavou osobností (i nežijící), kdo by to byl?

Jednoznačného favorita nemám. Imponují mi obecně moudří, zajímaví a zábavní lidé. Radost bych měl určitě třeba ze setkání s Janem Werichem, Miroslavem Horníčkem, pokud by samozřejmě ještě žili, ale i Milošem Zemanem nebo Radimem Uzemlem či dr. Plzákem.

Kdyby na vás z Edrovického ryb-

níku vykoukla zlatá rybka a chtěla vám splnit tři přání, která by to byla?

V každém případě bych si přál pevné zdraví pro sebe a celou svoji rodinu. Vše ostatní se od něj odvíjí. Šťastný člověk jsem ze svojí povahy a nic dalšího nepotřebuji.

Děkuji vám za rozhovor. JiKo

Sníh komplikoval dopravní situaci

Silničáři měli opět plné ruce práce. Během novoroční neděle a pondělí 2. ledna napadly na některých místech desítky centimetrů nového sněhu. Silný vítr navíc komplikoval jeho odstraňování ze silnic. Problémy byly téměř ve všech krajích. Bruntálsko a Rýmařovsko hlásily sněhové jazyky tvořící se prakticky na všech otevřených silničních úsecích.

I když jsme si v našem městě na zimu a „sněhové spousty“ jaksi zvykli, bereme je jako nezbytnou samozřejmost a nepřipadá nám divné, že napadne tu 20, tu 30 ne-

bo někdy i 40 cm nového sněhu, přesto letošní vydatná sněhová nadílka zaměstnance Městských služeb Rýmařov potrápila. Podle slov ředitele Martina Valy od 16. prosince, kdy sněhové srážky intenzivně působily závady ve sjízdnosti a schůdnosti komunikací, nepřestali zaměstnanci sníh odklízet.

„Velký problém nám při odstraňování sněhu činí vozidla parkující v úzkých místech, zvláště na sídlišťích, kam se s technikou mnohdy nedostaneme, a také neodklizené prostory u kontejnerů. To by měla být povinnost každého vlastníka

daného objektu a vyplývá to také z příslušné vyhlášky,“ posteskl si ředitel Městských služeb v Rýmařově Martin Vala. Podle jeho slov je totiž nanejvýš potřebné, aby byl kolem kontejnerů sníh odklizen, aby mohly osádky vozů svážejících odpad kontejnery vůbec vysypat. Většinou tomu tak není, a Městské služby musí proto posílit za tím účelem počet pracovních sil.

Současnou kalamiťní situací, která postihla nejvýznamněji severovýchod Moravskoslezského

kraje, především oblast Beskyd, Karvinsko a další části, pomáhali zvládat také bruntálští a rýmařovští energetici. Telefonicky nám tuto informaci potvrdil jeden ze zaměstnanců Karel Stržínek. „Je tady opravdu velmi svízelná situace, velké množství popadaných stromů a téměř neuvěřitelné množství sněhu, nemluvě o energetických poruchách, které tady spolu s místními energetiky pomáháme řešit.“ Hovoří se o největší sněhové nadílce za posledních deset let. JiKo

Výzva majitelům, správcům a domovníkům bytových domů

Stísněné poměry na sídlištních komunikacích a parkovištích jsou důvodem toho, že není možné použít větší a výkonnější techniku pro zimní údržbu, sníh není kam hrnout a situaci by značně zlepšilo jeho odvezení. To velmi komplikují zaparkovaná vozidla - jednak není možno odhrnout místo, kde stojí, a jednak brání technice v úklidu přilehlých stání či komunikací, byť ty jsou třeba volné.

Proto se na vás obracíme s touto výzvou a zároveň prosbou:

Pokud bude ve vašich silách se na určitý termín dohodnout s obyvateli-majiteli parkujících vozů na cca 1 hodinu trvající vyklizení parkoviště a komunikací, provedeme v této době úklid a odvoz sněhu. Na

termínu zásahu je možno se domluvit předem, budeme se snažit přizpůsobit vašemu požadavku.

Kontaktní osoba: p. Musil - 554 212 517, 737 241 051.

Věřím, že realizace tohoto opatření přinese efekt jak obyvatelům sídlišť v podobě odklizení sněhu, zbytečně zabírajícího už tak stísněné prostory, tak i naší společnosti, protože by to velmi zefektivnilo provádění zimní údržby komunikací i následných služeb, jako je svoz odpadu a údržba osvětlení.

*Za Městské služby Rýmařov, s. r. o.,
Ing. Martin Vala, jednatel společnosti*

Prohlášení Bezpečnostní rady kraje

Na základě stávající povětrnostní situace a předpovědí pro následující dny zasedala ve středu 4. ledna 2006 Bezpečnostní rada Moravskoslezského kraje. Bezpečnostní rada upozorňuje zejména řidiče motorových vozidel, aby v žádném případě necestovali do hor bez náležitého zimního vybavení (zimní pneumatiky, řetězy, lopata, dostatek pohonných hmot). Vzhledem k možné kalamiťní situaci v horských oblastech, doprovázené po-

lomy v lesích, a mimořádně vážné situaci v městských aglomeracích je rovněž nezbytné, aby řidiči odstavovali svá vozidla pouze na parkovištích nebo jiných k tomu určených místech. Pokud budou odstavovat svá vozidla na silnicích tak, že nebude možné zajistit průjezd těžké lesní nebo vyprošťovací techniky, vystavují se riziku odtažení vozidel, resp. stíhání pro trestný čin obecného ohrožení, jestliže by takto odstavená auta bránila prů-

jezdu vozidel hasičů, záchranné služby a techniky zajišťující zimní údržbu silnic.

Bezpečnostní rada upozorňuje na povinnost majitelů nemovitostí zabezpečit úklid sněhu ze střech objektů a z přilehlých komunikací. Aktuální informace o sjízdnosti komunikací na území kraje je možné nalézt na webových stránkách Správy silnic Moravskoslezského kraje: <http://www.ssmk.cz>.

Ing. Evžen Tošenovský, hejtman kraje

Nové jízdni řády

Odjezdy z autobusového stanoviště Rýmařov

(Platné od neděle 11. 12. 2005 do soboty 9. 12. 2006)

Linka	Směr	Odjezdy														
		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
850014 910111 930201	Bruntál přes Václavov	05.05	06.00	06.00	07.10	07.12	07.40	12.10	15.00	16.50	17.30					
		10.38	15.20	15.20	17.40											
		05.25	06.31	07.29	09.04	13.03	13.03	13.19	15.17	18.33						
850018	Bruntál přes Břidličnou	05.00	05.05	05.45	06.00	07.00	07.00	09.50	12.55	13.15	13.20	14.05	14.15	15.30	16.10	17.00
		19.15	20.55	21.20	21.30	22.10										
850016 850017 850018 890711	Břidličná	05.15	05.15	12.25	12.25											
		12.00														
		05.05	05.45	06.00	07.00	09.50	12.55	13.15	13.20	14.05	14.15	15.30	16.10	17.00	19.15	20.55
		21.20	21.30	22.10												
		06.30	14.50	16.20												
850020	Dolní Moravice - Nová Ves	06.40	12.00	13.27												
850022 890760	Horní Město	04.35	05.50	06.10	08.35	11.05	12.30	13.10	13.25	14.10	15.00	15.50	16.15	17.30	17.30	20.15
		15.16														
850016 890711	Huzová	04.20	05.15	05.15	12.25	12.25										
		06.30	14.50	16.20												
950104 820265	Jeseník	07.35	07.40	09.20	12.00	15.40	16.50	17.00								
		09.25														
950104 820265	Karlova Studánka	07.35	07.40	09.20	12.00	15.40	16.50	17.00								
		09.25														
930240 930241	K. Studánka Kouty n. Desnou SKIBUS, CYKLOBUS	08.20														
		09.09	09.09													
850017	Lomnice	12.00														
850019 950104 820265	Malá Morávka	04.35	05.25	06.06	13.45	15.20										
		07.35	07.40	09.20	12.00	15.40	16.50	17.00								
		09.25														
850016 890711 950104	Olomouc (autobusové nádraží)	05.15	05.15	12.25	12.25											
		06.30	14.50	16.20												
		07.05	09.10	14.05	15.55	16.12	17.12									
191101 910111 930201	Opava (východní nádraží)	17.10	17.10													
		15.20	17.40													
		05.25	06.35	07.30	09.05	13.05	13.05	13.20	15.20	18.35						
191101 910111 930201	Ostrava	17.10	17.10													
		15.20	17.40													
		05.25	06.35	07.30	09.05	13.05	13.05	13.20	15.20	18.35						
890727	Ověčárna točna SKIBUS	08.10														
191101 900133	Praha (ÚAN Florenc)	13.35	13.35													
		23.50														
950104 820265	Přerov	07.05	09.10	14.05	15.55	16.12	17.12									
		15.05														
850022 890760	Tvrdkov-Ruda	04.35	05.50	08.35	11.05	12.30	13.25	14.10	15.50	17.30	17.30					
		15.10														
850016 850017 890711	Ryžoviště	04.20	05.15	05.15	12.25	12.25										
		12.00														
		06.30	14.50	16.20												
850021 910111 930201	Stará Ves	04.30	05.13	06.10	06.50	07.15	07.35	10.10	12.20	12.35	14.20	15.10	16.00	16.30	19.15	20.25
		23.05														
		07.25	12.45	12.45												
		07.40	07.55	10.00	10.00	11.45	12.00	14.51	15.35	16.44	18.35	18.35				
850024	Sovinec	04.20	07.25	10.00	11.00	13.30	15.50	16.05								
850016 850024 890711 950104 820265	Šternberk	05.15	05.15	12.25	12.25											
		04.20	13.30													
		06.30	14.50	16.20												
		07.05	09.10	14.05	15.55	16.12	17.12									
		15.05														
910111 930201 191101	Šumperk	07.25	12.45	12.45												
		07.40	07.55	10.00	10.00	11.45	12.00	14.51	15.35	16.44	18.35	18.35				
		13.35	13.35													
850022 890760	Uničov	04.35	12.30													
		15.16														
950104 820265	Zlín	07.05														
		15.05														
950104	Zlaté Hory	07.35	07.40	16.50												

Některé zpáteční odjezdy autobusů do Rýmařova

850014	z Bruntálu (žel. stanice) přes Václavov	x 05.00	x 06.05	x 06.50	x 07.27	x 08.00	x 09.15	x 11.40	x 13.40	x 14.20	x 15.10	x 16.15	x 17.00					
850018	z Bruntálu (žel. stanice) přes Břidličnou	x 04.40	x 04.55	x 06.05	x 06.27	x 06.40	x 06.40	x 08.50	x 08.55	x 11.40	x 12.50	x 13.20	x 14.20	x 15.15	x 15.50	x 16.30	x 16.40	
850016	z Olomouce (autobusové stanoviště)	x 08.40	x 08.40	x 14.45	x 16.45	x 16.45												
850021	ze Staré Vsi	x 04.45	x 05.35	x 06.35	x 07.13	x 07.15	x 07.30	x 07.50	x 10.30	x 12.35	x 13.00	x 14.40	x 15.30	x 16.20	x 16.45	x 19.30		
		x 20.40	x 23.20															
		1 – jede od školy, 2 – jede od píly, 3 – jede ze Žďárského Potoka z točny																
850024	ze Sovince	x 06.44	x 08.20	x 11.00	x 12.00	x 16.13	x 16.35	x 16.50										
191101	z Ostravy (ÚAN)	x 11.40	x 11.40															
910111		x 18.35	x 20.00															
930201		x 05.30	x 05.45	x 07.55	x 07.55	x 09.40	x 09.45	x 12.40	x 13.25	x 14.35	x 16.25	x 16.25						
191101	z Prahy (ÚAN Florenc)	x 11.30	x 11.30															
900133		x 21.30																

Upozornění: Místenky na dálkový autobus do Prahy (linka 191101 a 900133) prodává Městské informační centrum v přízemí budovy Městského muzea Rýmařov na náměstí Míru.

Vysvětlivky:

X - jezdí v pracovních dnech, ① jezdí v Po, ② - Út, ③ - St, ④ - Čt, ⑤ - Pá, ⑥ - sobota, ⑦ - Ne;

† - jede v neděli a ve státem uznané svátky

R - na uvedený spoj je možno zakoupit místenku

17 - nejede od 23. 12. do 31. 12.

19 - jede od 1. 7. do 1. 9.

20 - jede jen 24. 12. a 31. 12.

21 - jede od 19. 12. 05 do 3. 3. 06

25 - nejede od 24. do 25. 12.

27 - nejede od 23. 12. do 2. 1., od 27. 2. do 3. 3., od 13. 4. do 14. 4., od 1. 7. do 1. 9., od 26. 10. do 27. 10.

28 - nejede od 27. 12. do 30. 12. 05

30 - nejede 24. 12.

31 - nejede 31. 12.

32 - nejede 24. 12., 31. 12.

33 - nejede 24. 12., 28. 10.

34 - nejede od 24. 12. do 25. 12., 16. 4., 30. 4., 7. 5., od 5. 7. do 6. 7., 28. 9., 28. 10., 17. 11.

40 - nejede 24. 12., 28. 10., 18. 11.

42 - nejede 25. 12., 16. 4., 30. 4., 7. 5., jede také 26. 12., 17. 4., 1. 5., 8. 5., 6. 7., 28. 9.

46 - nejede 24. 12., jede také 27. - 30. 12.

48 - nejede od 24. 12. do 25. 12., 16. 4., 30. 4., 7. 5., 28. 10., 18. 11., jede také 26. 12., 17. 4., 1. 5., 8. 5., 6. 7., 28. 9.

56 - jede také 24. 12. a 31. 12.

61 - jede od 26. 12. do 26. 3., nejede od 31. 12. do 1. 1., jede také 27. - 30. 12.

62 - jede od 3. 6. do 24. 9.

Převzato z brožury Jízdní řád autobusových linek oblast Bruntál 2005 – 2006
pracoval JiKo, redakce

Odjezdy vlaků

Platí od 11. 12. 2005 do 9. 12. 2006

RÝMAŘOV → VALŠOV → BRUNTÁL			VYSVĚTLIVKY
04.31	(přij. 04.55)	---	jede v X, ⑥ a 5., 6. VII., 28. IX., 17. XI.; nejede 18. XI. S
05.30	(přij. 05.55)	(přij. 06.06)	nejede 25. XII., 1. I. S
08.32	(přij. 08.57)	---	S
09.36	(přij. 10.01)	---	S
11.12	(přij. 11.36)	---	S
12.31	(přij. 12.55)	(přij. 13.04)	S
13.55	(přij. 14.19)	(přij. 14.30)	S
15.24	(přij. 15.48)	(přij. 16.00)	S
17.20	(přij. 17.45)	---	S
18.40	(přij. 19.04)	(přij. 19.13)	jede v X, ⑥ a 25. XII., 16., 30. IV., 7. V., 5., 6. VII., 28. IX., 17. XI. S
21.00	(přij. 21.24)	---	Nejede 24. a 31. 12. S
22.01	(přij. 22.25)	(přij. 22.35)	Nejede 24. a 31. 12. S

VALŠOV → KRNOV → OPAVA			VYSVĚTLIVKY
04.56	05.57	(přij. 06.28)	Os, jede v X, ⑥ a 24. XII., 5. VII., 28. IX., 28. X., 17. XI., nejede 25. 12. a 1. I. S
07.10	07.48	(přij. 08.29)	Os
09.15	09.41	(přij. 10.15)	R, 2., ④, ⑤, ⑥, ⑦, ⑧, ⑨, ⑩, ⑪, ⑫, ⑬, ⑭, ⑮, ⑯, ⑰, ⑱, ⑲, ⑳, ㉑, ㉒, ㉓, ㉔, ㉕, ㉖, ㉗, ㉘, ㉙, ㉚, ㉛, ㉜, ㉝, ㉞, ㉟, ㊱, ㊲, ㊳, ㊴, ㊵, ㊶, ㊷, ㊸, ㊹, ㊺, ㊻, ㊼, ㊽, ㊾, ㊿
10.16	10.43	(přij. 11.27)	Os
11.40	12.18	(přij. 12.55)	R, 2., ④, ⑤, ⑥, ⑦, ⑧, ⑨, ⑩, ⑪, ⑫, ⑬, ⑭, ⑮, ⑯, ⑰, ⑱, ⑲, ⑳, ㉑, ㉒, ㉓, ㉔, ㉕, ㉖, ㉗, ㉘, ㉙, ㉚, ㉛, ㉜, ㉝, ㉞, ㉟, ㊱, ㊲, ㊳, ㊴, ㊵, ㊶, ㊷, ㊸, ㊹, ㊺, ㊻, ㊼, ㊽, ㊾, ㊿
13.05	13.47	(přij. 14.29)	Os
14.51	15.26	(přij. 16.00)	R, 2., ④, ⑤, ⑥, ⑦, ⑧, ⑨, ⑩, ⑪, ⑫, ⑬, ⑭, ⑮, ⑯, ⑰, ⑱, ⑲, ⑳, ㉑, ㉒, ㉓, ㉔, ㉕, ㉖, ㉗, ㉘, ㉙, ㉚, ㉛, ㉜, ㉝, ㉞, ㉟, ㊱, ㊲, ㊳, ㊴, ㊵, ㊶, ㊷, ㊸, ㊹, ㊺, ㊻, ㊼, ㊽, ㊾, ㊿
15.51	16.28	(přij. 17.29)	R, 2., ④, ⑤, ⑥, ⑦, ⑧, ⑨, ⑩, ⑪, ⑫, ⑬, ⑭, ⑮, ⑯, ⑰, ⑱, ⑲, ⑳, ㉑, ㉒, ㉓, ㉔, ㉕, ㉖, ㉗, ㉘, ㉙, ㉚, ㉛, ㉜, ㉝, ㉞, ㉟, ㊱, ㊲, ㊳, ㊴, ㊵, ㊶, ㊷, ㊸, ㊹, ㊺, ㊻, ㊼, ㊽, ㊾, ㊿
16.40	17.21	(přij. 18.00)	Os Přestup v Krnově
17.49	18.25	(přij. 18.58)	R, 2., ④, ⑤, ⑥, ⑦, ⑧, ⑨, ⑩, ⑪, ⑫, ⑬, ⑭, ⑮, ⑯, ⑰, ⑱, ⑲, ⑳, ㉑, ㉒, ㉓, ㉔, ㉕, ㉖, ㉗, ㉘, ㉙, ㉚, ㉛, ㉜, ㉝, ㉞, ㉟, ㊱, ㊲, ㊳, ㊴, ㊵, ㊶, ㊷, ㊸, ㊹, ㊺, ㊻, ㊼, ㊽, ㊾, ㊿
19.14	(přij. 19.54)	---	Os, nejede 24. XII.
21.31	22.08	(přij. 23.05)	Os, nejede 24., 31. XII.
23.36	(přij. 00.13)	---	Os, nejede 24., 25., 31. XII. a 1. I.

BRUNTÁL → VALŠOV → RÝMAŘOV			VYSVĚTLIVKY
---	04.01	(přij. 04.26)	jede v X, ⑥ a 5., 6. VII., 28. IX., 17. XI.; nejede 18. XI. S
---	05.01	(přij. 05.26)	nejede 25. XII., 1. I. S
06.55	07.12	(přij. 07.37)	S
---	09.07	(přij. 09.32)	S
---	10.10	(přij. 10.35)	S
---	12.03	(přij. 12.27)	S
13.16	13.26	(přij. 13.51)	S
14.40	14.54	(přij. 15.20)	S
16.29	16.42	(přij. 17.07)	S
---	18.12	(přij. 18.36)	S
19.28	19.39	(přij. 20.04)	jede v X, ⑥ a 25. XII., 16., 30. IV., 7. V., 5., 6. VII., 28. IX., 17. XI.; Nejede 24. a 31. 12. S
---	21.32	(přij. 21.57)	Nejede 24. a 31. 12. S

VALŠOV → OLOMOUC		VYSVĚTLIVKY
03.50	(přij. 05.07)	Os, jede v X, ⑥ a 5., 6. VII., 28. IX., 17. XI.; nejede 18. XI. S
04.56	(přij. 06.16)	Os
06.31	(přij. 07.33)	R, 2., ④, ⑤, ⑥, ⑦, ⑧, ⑨, ⑩, ⑪, ⑫, ⑬, ⑭, ⑮, ⑯, ⑰, ⑱, ⑲, ⑳, ㉑, ㉒, ㉓, ㉔, ㉕, ㉖, ㉗, ㉘, ㉙, ㉚, ㉛, ㉜, ㉝, ㉞, ㉟, ㊱, ㊲, ㊳, ㊴, ㊵, ㊶, ㊷, ㊸, ㊹, ㊺, ㊻, ㊼, ㊽, ㊾, ㊿
07.54	(přij. 09.15)	Os
09.24	(přij. 10.04)	R ④, ⑤, ⑥, ⑦, ⑧, ⑨, ⑩, ⑪, ⑫, ⑬, ⑭, ⑮, ⑯, ⑰, ⑱, ⑲, ⑳, ㉑, ㉒, ㉓, ㉔, ㉕, ㉖, ㉗, ㉘, ㉙, ㉚, ㉛, ㉜, ㉝, ㉞, ㉟, ㊱, ㊲, ㊳, ㊴, ㊵, ㊶, ㊷, ㊸, ㊹, ㊺, ㊻, ㊼, ㊽, ㊾, ㊿
10.04	(přij. 11.25)	Os
11.59	(přij. 13.20)	Os
14.21	(přij. 15.25)	R, 2., ④, ⑤, ⑥, ⑦, ⑧, ⑨, ⑩, ⑪, ⑫, ⑬, ⑭, ⑮, ⑯, ⑰, ⑱, ⑲, ⑳, ㉑, ㉒, ㉓, ㉔, ㉕, ㉖, ㉗, ㉘, ㉙, ㉚, ㉛, ㉜, ㉝, ㉞, ㉟, ㊱, ㊲, ㊳, ㊴, ㊵, ㊶, ㊷, ㊸, ㊹, ㊺, ㊻, ㊼, ㊽, ㊾, ㊿
16.10	(přij. 17.34)	Os
17.21	(přij. 18.25)	R ④, ⑤, ⑥, ⑦, ⑧, ⑨, ⑩, ⑪, ⑫, ⑬, ⑭, ⑮, ⑯, ⑰, ⑱, ⑲, ⑳, ㉑, ㉒, ㉓, ㉔, ㉕, ㉖, ㉗, ㉘, ㉙, ㉚, ㉛, ㉜, ㉝, ㉞, ㉟, ㊱, ㊲, ㊳, ㊴, ㊵, ㊶, ㊷, ㊸, ㊹, ㊺, ㊻, ㊼, ㊽, ㊾, ㊿
18.07	(přij. 19.20)	Os, nejede 24., 31. XII.
19.36	(přij. 20.36)	R, ④, ⑤, ⑥, ⑦, ⑧, ⑨, ⑩, ⑪, ⑫, ⑬, ⑭, ⑮, ⑯, ⑰, ⑱, ⑲, ⑳, ㉑, ㉒, ㉓, ㉔, ㉕, ㉖, ㉗, ㉘, ㉙, ㉚, ㉛, ㉜, ㉝, ㉞, ㉟, ㊱, ㊲, ㊳, ㊴, ㊵, ㊶, ㊷, ㊸, ㊹, ㊺, ㊻, ㊼, ㊽, ㊾, ㊿
21.27	(přij. 22.43)	Os, nejede 24., 31. XII.

Druh vlaku

R Rychlík
Sp Spěšný
Os Osobní

Omezení jízdy

X pracovní dny
† neděle a státem uznané svátky
1-7 dny v týdnu

Řazení vlaku

2. u vlaku kat. R – ve vlaku řazený k sezení pouze vozy 2. vozové třídy
♿ vůz s oddílem pro přepravu cestujících na vozíku pro invalidy
♿ vůz nebo oddíl, vyhrazené pro cestující s dětmi do 10 let
S specifický způsob odbavování cestujících

Přeprava cestovních zavazadel:

♿ služba přepravy cestovních zavazadel; ve vlaku též služba úschovy během přepravy
♿ rozšířená přeprava spoluzavazadel, především jízdních kol
♿ rozšířená přeprava spoluzavazadel, především jízdních kol v době od 9. IV. – 28. IX.
♿ služba úschovy během přepravy

Rezervace míst

R možno zakoupit místenku

Z brožury Jízdní řád ČD 2005/2006 zpracoval JiKo, redakce

Zdravotnictví**Nemocnice v Rýmařově rozšířila ordinanční dobu**

Od 9. ledna 2006 rozšířila Nemocnice, s. r. o., Rýmařov ordinanční hodiny **chirurgické ambulance** v Rýmařově, a to **v pracovních dnech od 7 do 17 hodin a ve dnech pracovního klidu (sobota, neděle, svátky) od 8 do 10 hodin**. Ambulanci budou zajišťovat lékaři MUDr. Pitor a MUDr. Morvay.

Rovněž **gynekologická ambulance** rozšířila ordinanční hodiny dvakrát v týdnu, a to **v pondělí a ve středu ráno již od 6.30 do 15.00**. V ostatní dny zůstávají ordinanční hodiny nezměněny (7.00 - 15.00). Na gynekologické ambulanci se budou střídat MUDr. Marián Olejník (v pondělí a ve středu ráno) s MUDr. Hance.

V dohledné době plánuje ředitelství Nemocnice, s. r. o., Rýmařov zřízení oční ambulance. Konkrétní informace budou uveřejněny poté, co budou známy aktuální kroky vedení nemocnice. *JiKo*

Osadní výbory informují**Štědrej večer nastal ...**

Nejen tato všem jistě známá koleda se linula v den oslav narození Ježíše Krista Ondřejovem. Již podruhé se na Štědrý den sešlo nejméně dvacet vánočně naladěných občanů Ondřejova, aby si u rozsvíceného stromečku zapěli koledy. A tak se obcí rozléhalo

Foto: archiv Osadní výbor Ondřejov

i přes nepříliš vydařené počasí Nesem vám noviny, Tichá noc, Půjdem spolu do Betléma a spousta dalších písní. Věřím, že příští rok se zpívání u vánočního stromečku zúčastní i ti, kteří tentokrát volili jiný způsob trávení času před večerí a rozbalováním dárků, a než se tak stane, ať máte celý rok 2006 naplněný pohodou, zdravím a úspěchy!

Kateřina Továrková

Zpravodajství města Břidličné**Zprávy z MěÚ Břidličná**

Zastupitelstvo schválilo použití výtěžku z odvodů za výherní hrací automaty na podporu kulturních akcí a na granty neziskovým organizacím v Břidličně.

Dále byla schválena změna katastrálních hranic mezi obcí Břidličnou a obcemi Lomnice u Rýmařova, Ryžoviště, Václavov, Valšov a Velká Štáhle dle příloh, které byly vypracovány katastrálním úřadem v Opavě.

Zastupitelstvo města schvaluje cenu za celoroční týdenní svoz komunálního odpadu pro osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění:

- jedné popelnice 110 l ve výši 2 500 Kč bez DPH;

- jednoho kontejneru 1100 l ve výši 25 000 Kč;
- jedné plastové popelnice 240 l ve výši 5 400 Kč.
Byli schváleni kandidáti na předsedící Okresního soudu v Bruntále, a to: Zbyněk Lenhart, PhDr. Zdeněk Mazal, Anna Prchliková a Jiřina Študlová.

Zastupitelstvo schvaluje smlouvu o dílo „Stavební úprava MŠ Komenského 319, Břidličná - 16 b. j. pro příjmově vymezené osoby“ mezi městem Břidličnou a stavební společností SAN-JV, s. r. o., Šumperk, výhercem veřejné soutěže. K této stavební úpravě několik bližších informací: Přestavba začala 14. 11. 2005 demoličními pracemi, jedná se o bývalý

objekt mateřské školy na Komenského ulici. Dle harmonogramu smlouvy se má stavba ukončit 30. 6. 2006.

Stavba je dotována 8,8 mil. Kč z prostředků Státního fondu rozvoje bydlení na podporu výstavby nájemních bytů. Celkové náklady na tuto stavbu by měly dosáhnout částky 13,5 mil. Kč. Rozdíl mezi částkami uhradí město.

Byty budou ve dvou podlažích, to znamená, že se budou nacházet i ve stávajícím půdním prostoru. Jak se bude postupovat v případě přidělování nebo prodávání těchto bytů, není ještě rozhodnuto, případní zájemci a ostatní občané budou včas informováni.

Zhodnocení uplynulého roku a stručný výhled na rok 2006

Břidličná vstupovala do roku 2005 se schváleným vyrovnaným rozpočtem a byl to poslední rok, kdy naše město splácelo půjčku Státního fondu životního prostředí ve výši 14,8 mil. Kč, poskytnutou v roce 1996 na stavbu kanalizace a ČOV. Dále ještě splácíme půjčku na dokončení kanalizace kolem Rýmařovské ulice a ulice K Lomu. To znamená na druhé straně, že nebylo možno se pustit do dalších investičních akcí, potřebných pro rozvoj města. Příjmy rozpočtu po odečtení splátek stačily na to, aby se udržel chod města a jeho základní činnosti.

Důvodem rozhodnutí uzavření MŠ na ulici Komenského je skutečnost, že se v našem městě rodí dlouhodobě méně dětí a počet zájemců o umístění dětí je dnes schopna pokrýt MŠ na Hřbitovní ulici. Původní záměr přestavět

školkou na dům s pečovatelskou službou byl přehodnocen a město požádalo o dotaci na vybudování 16 byt. jednotek pro příjmově vymezené osoby. Tím jsou myšleny například mladé, začínající rodiny nebo naopak starší občané s nízkými příjmy.

Město také znovu požádalo o dotaci na rekonstrukci a opravu krytého bazénu a podle předběžné informace byla po opakovaných žádostech dotace schválena ve výši 14,5 mil. Kč. Tím pádem se může realizovat projektovaná oprava bazénu s cílem zabezpečit úsporu energie, celkově zateplit objekt, obměnit technologii ve strojovně a počítáme se zatraktivněním služeb, které by měl bazén nabízet.

Další akcí bude zlepšení stavu staré části kanalizace nad továrnou a kolem Společenského domu, neboť za celou dobu existence neby-

la na uvedené kanalizaci provedena žádná střední ani větší oprava. Úpravy jsou plánovány i pro čistírnu odpadních vod, která by se měla zastřešit, kapacitně zvětšit a doplnit o zařízení k odbourání fosforu a dusíku a tím odstranit šíření zápachu v okolí sídliště na Jesenické ulici.

Dalším záměrem města je získat objekty bývalého učiliště od podnikatele Al Invest Břidličná, a. s., které by po potřebných úpravách mohly být využity jako domov důchodců. Letos zřejmě dojde i na stažení výuky ze staré školy na Školní ulici a jeho komplexní převedení do školního zařízení na ulici Komenského. K tomuto kroku město i vedení školy přistupuje z důvodu hospodárnosti provozu školy; bude nutno realizovat rekonstrukci školní kuchyně a hřiště.

Město má také záměry vybudovat dětské hřiště a zahájit budování parkovišť, hlavně v prostoru sídliště na Jesenické ulici, kde je největší koncentrace obyvatel. Dále je snaha zlepšit vzhled středu města kolem Nábřežní ulice. Vše je ale podmíněno dostatkem finančních prostředků v pokladně města. Úspěch při získání dotací, jak je výše uvedeno, motivuje vedení města ke zvýšení úsilí právě v oblasti získávání potřebných prostředků pro rozvoj města z krajských, republikových i evropských zdrojů a fondů v tomto roce. V případě zajištění dostatečných příjmů rozpočtu města pro tento rok je mimo uvedené záměry řada akcí, které je potřeba realizovat. Do popředí nyní vystupují především aktivity k udržení mladší populace ve městě.

Daniel Mach a Miroslav Volek

Zajímavost

Velký objev všech generací lidstva se stal samozřejmostí dnešní doby

Kdo by neznal kalendář? Kapesní, stolní, nástěnný, pracovní a kdoví jaké bychom ještě mohli jmenovat. S příchodem nového roku si jej vždy vystavíme na to správné místo nebo je zařadíme do pracovních pomůcek a nezbytností, ale ... víte, jak vlastně takový kalendář vznikl?

První jednoduché kalendáře se objevily s prvními lidmi. Jakmile se lidé počali sdružovat v obce, města a národy, jejich žití začaly ovlivňovat nejrůznější platby, daně, společenské slavnosti, vojenská služba, volby a také zemědělské termíny. Zabezpečení rodu souviselo i s vhodnou dobou k setí, sklízet se muselo dříve, než přišla zima, deště či záplavy. Tak u všech národů vznikalo něco jako kalendářní sledování opakujících se období, sledování dráhy Slunce a proměny Měsíce. Z historických nálezů jsou známá římská *calendaria*, původně jakési knihy pohledávek římských bankéřů. Později knihy vedly i údaje o trzích, také o hrách a obřadech, památných datech a výročích, poznámky o počásí, sled zemědělských činností během celého roku apod. Šamani, kouzelníci a kněží se starali, aby kalendářní dny roku respektovaly proměny Měsíce a dráhu Slunce a zejména střídání ročních období. Ze zkušeností generací tak postupně vznikaly a vzešly kalendáře.

Náš dnešní kalendář je pokračovatelem starého římského kalendáře, který měl nejdříve jen 10 měsíců, a rok tak trval jen 304 dnů. Pověst praví, že římský král Numa Pompilius přidal kalendáři další dva měsíce a prodloužil rok na 355 dnů. Na pokyn nejvyššího kněze se pak chybějících deset a čtvrt dne upravovalo čas od času vkládáním třináctého měsíce.

Tyto nesrovnalosti napravil až Gaius Julius Caesar v roce 46 před n. l. Juliánský kalendář podle Caesarovy reformy měl už 365 dnů a každý čtvrtý rok byl přestupný. Tento kalendář později převzala křesťanská církev a s ní i většina evropských křesťanských zemí.

Kolem roku 497 byl mnich Dionysius Exiguus pověřen zjišťováním, kdy se přesně narodil Ježíš Kristus, aby bylo možno zahájit křesťanský letopočet. Nová éra byla zavedena roku 525 a rok, kdy se Kristus údajně narodil, se označil

jako rok 1 A. D. (Anno Domini - tj. léta Páně). Od roku 525 se tak roky v křesťanském kalendáři označovaly jako léta Páně nebo říkáme „léta po narození Kristově“. Až později bylo zavedeno datování před našim letopočtem.

I přes svoji dokonalost docházelo u juliánského kalendáře k tomu, že se den jarní rovnodennosti přestával shodovat s 21. březnem a kalendář byl dokonce opožděn o celých 9 dní. Posun jarní rovnodennosti, zmatky v kalendáři a nejed-

notný začátek roku v různých zemích dělaly těžkosti nejen církvi a vrchnosti, ale vadily i začínajícímu obchodu mezi městy a státy. Nápravou a reformou kalendáře se v 16. století zabýval lateránský (1512 - 1517) a tridentský koncil (1545 - 1563), byla vytvořena zvláštní komise a osloveni byli i vládcí křesťanských zemí. Až konečně papež Řehoř XIII. vydal 24. února 1582 bulu „*Inter gravissimas*“, podle níž se mělo očíslování dnů posunout o 10 dní kupředu. Tak se stalo a po čtvrtku 4. října 1582 následoval pátek 15. října. Dále se upravil počet přestupných dnů tak, aby i v příštích staletích připadal bod jarní rovnodennosti na 21. března. Od juliánského se nová délka roku lišila v gregoriánském kalendáři o 10 minut a 44 vteřin. K vyhlášení reformy dal papež Řehoř XIII. ra-

zit zvláštní pamětní medaili.

Ke gregoriánskému kalendáři nejdříve přistoupily katolické země Evropy. Čeští stavové zavedli kalendář podle mandátu císaře Rudolfa II. v lednu roku 1584. Moravané však na změnu nepřistoupili, prý proto, že císařovo nařízení přišlo dříve než sněmovní usnesení. Tak se Velikonoce v roce 1584 slavily v Čechách o čtyři neděle dříve než na Moravě. Teprve dne 8. července 1584 přijali moravští stavové na sněmu v Olomouci nový gregoriánský kalendář s nařízením, aby po 4. říjnu následoval ihned 15. říjen 1584.

Německé protestantské země přijaly nový kalendář až v roce 1699, Dánsko dokonce až 1700. Starým juliánským kalendářem se až do roku 1752 řídila Anglie a její zámořské kolonie, teprve pak byl anglický kalendář přizpůsoben kontinentálnímu, a to vypuštěním jedenácti dnů. Problémy kolem přijetí nového kalendáře ale trvaly dlouho, dokonce až do 20. století, i na evropské pevnině. V Rusku byl kalendář upraven až po nastolení sovětské moci v roce 1918, Jugoslávie a Rumunsko přijaly řehořský kalendář až roku 1919 a Řecko dokonce až v roce 1923.

Přestože je dnešní řehořský kalendář mnohem přesnější než všechna dřívější měření, není dokonalý. Odchyluje se od přesných astronomických měření. Odchylna velikosti jednoho dne však naroste až jednou za 3 323 let - což nás nemusí zase tolik znepokojovat. Snad největší problém způsobuje pohyblivý svátek Velikonoce. Velikonoční neděle putuje mezi 22. březnem a 25. dubnem, tedy v rozmezí až 36 dnů. Tradicí poslední doby se už také stalo zavádění letních a zimních posunů času.

Přes skutečnost, že je tedy kalendář velkým objevem lidstva, je pro nás obsah dnešního kalendáře celkem nezajímavý - je v něm 365, někdy 366 čísel dní rozdělených na 12 různě nazvaných částí, tj. měsíců, každému z čísel je přiděleno jedno ze 7 různých slov, tj. dní v týdnu, a obvykle jedno křestní jméno. Kalendář tak bere jako samozřejmost dnešní doby.

Přípravil: PhDr. Alois Matuška

Úsměvně

Posváteční pousmání

Vánoční cukroví! Rohlíčky, úlečky, kolečka, hvězdičky, pusinky. Všimáte si těch krásných zdobnělin? Moje známá je dovede vykouzlit skvěle. Dbá o to, aby byly sladké skvosty přiměřeně veliké, zajímavě barevné, chuťově rozdílné. Velice se jí to daří, z jejich dovedných rukou vycházejí malé šperky. Večer místo televize, pletení nebo četby peče a peče, zapomíná na čas, celý dům je provoněný a ráno? Mamě byste hledali výsledky jejího sladkého snažení. Bermudský trojúhelník v kuchyni? Magické zmizení všeho toho krásného, sladkého, nezdravého ... ale výborného!?

Hospodyně chce všechny překvapit až ve svatvečer. Někdy se však stává, že některá z krabic se v domečku prostě nenajde. A tak rodina o Velikonocích při jarním úklidu nachází „poklady“ - třeba dvě krabice sušenek, musí se jim pomoci kladívkem nebo namáčet do čaje. Jedna z krabic byla nalezena až při stěhování! Podobné je to s dárky a balíčky. Ta starostlivá mamka, dnes už i babička, to myslí dobře a všechny chce překvapit. A víte, jak

bývá i ona vyjevená? Řekla bych jako čerstvě vyoraná myš.

A ještě s jedním zážitkem z nedávno uplynulých svátků se vám chci svěřit. Malý Kubiček dostal hodně dárků. Radoval se tak, jak to jen děti umí. Pak s hračkami začal válčit, vyvádět, s autíčky a bagrem ohrožoval hosta z lesa - stromeček, lezl pod slavnostním stolem, pak přišel míč, to už bylo nebezpečí pro všechny, pro všechno. Jedno pěkné napomenutí. Ihned druhé, třetí. Už ostřejší, od tatínka. Pak maminka zavýhrožovala: Když budeš zlobit, Ježíšek si dárky v noci zase odnese! Malý jakoby neposlouchal.

Kubiček nakonec zmožen pohybem a přetlakem dojmů a radostí usnul. Hračky byly „utajeny“ a schovány. Ráno Kubiček kulí oči, hledí sebevíc, hračky nikde. Litostivě sáhne pod peřinku, vytáhne jedno z autíček, se kterým se večer tak úplně nerozloučil a vzal si ho do říše svých snů, a rozřeseným hláskem řekl: Ještě že mi to nejhezčí nevzal!

Ostatní dostával během dne a musel si je zasloužit na výtečnou. -Si-

Historické pozoruhodnosti Rýmařovska

Kostel v Ryžovišti

Současný kostel v Ryžovišti je v pořadí již pátý. První kaple, dřevěná stavba, byla vystavěna v roce 1289. Stála na místě dnešní školy a v době husitských válek byla spálena. V roce 1433 byla poněkud větší postavena znovu. Asi o 100 let později byla také tato kaple spálena. Z důvodu morové nákazy byla vypálena celá osada.

Po kolonizaci byl prostor roku 1560 opět osídlen protestanty a vybudoval se zděný kostel s vysokou věží. Zachoval se návrh kostelního průčelí a ten svědčí o její velké mohutnosti.

V roce 1600 byl tento chrám Páně již malý. Proto jej pán Kobylka z Kobylí značně rozšířil. Byl prodloužen na jih a do výšky. Věž starého kostela zůstala. Slavnostní vysvěcení bylo provedeno 30. 11. 1603, jak oznamuje erbovní štít na západní straně kostela (doba stavby: od 23. 6. 1602 do 30. 11. 1603). Na příkaz tohoto pána měli věřící přidělena pevná místa k sezení. „Zasedací pořádek“ - lze si ho přečíst ze zachovalé listiny ještě dnes.

Když obyvatelé o několik desítek let později přijali katolickou víru, byl chrám boží v roce 1655 katolickým biskupem z Olomouce Johanem (Janem) Gobbarem na jeho počest zasvěcen sv. Janu Křtiteli. Od konce r. 1624 patřil kostel pod ochranu řádu německých rytířů.

Do současného podoby byl kostel v Ryžovišti přebudován v letech 1755 - 1758. Základní kámen byl položen 25. srpna 1755 a o svátku Všetech svatých 1758 byl slavnostně vysvěcen tehdejší farářem Ryžoviště Johannem Georgem Schieblem, za účasti Klementa Augusta, falckého hraběte a velmistra řádu. Všechny potřebné

práce koňmi byly vykonány obyvateli celé farnosti.

Kostel je vestavěn do horské stráni. Na sever směřuje mohutná věž vysoká 49 m. V průčelí kostela je hodně široká, ve výšce se zužuje a tvoří lichoběžník. Asi ve 35 m ji završuje osmiúhlá kopule, nad níž přečnívá koule se znakem města. Tato barokní věž může být ve své formě celosvětový unikát.

Vysoko klenutá kostelní loď je prostorná, asi 37 m dlouhá a 13 m široká. Klenba je vyzdobena čtyřmi freskami z roku 1902 od Josefa Hübsche z Prahy (Zvěstování Panny Marie, Narození Páně, Obřezávání, Klanění mudrců). Do oka padne skvostný barokní oltář i postranní oltáře. Šest umělecky vyřezávaných oltářů pochází od dřevosochaře Josefa Oblettera z tyrolského města St. Ulrichu.

Mohutný oltář sestává ze dvou bočních sloupů a oltářního obra-

zu, umocněného Kristovým křížem, který je pokládán za umělecky cenný. Je od kostelního malíře Antona Josefa Richtera ze Šternberka a byl vysvěcen roku 1760. Od tohoto autora pocházejí také další obrazy v kostele i 14 zastavení křížové cesty. Oltář věnovala Terezie Nitschová, vše

v letech 1901 - 1909.

Proti oltáři se nachází prostorný chór, který spočívá na dvou kamenných pilířích. Uprostřed kostelního kůru stojí varhany, jež byly postaveny roku 1872 stavitelem varhan Rigerem z Krnova. Z roku 1897 je křtitelnice z kararského mramoru s polychromovanou sochou sv. Jana Křtitele od

Dominika Daneta z St. Ulrichu. Monstrance byly silně zlacené a osazené drahokamy. Jde o dar velmistra Erherzog Eugen.

Vyzvánění kostela se skládalo ze čtyř zvonů: nejstarší, malý byl užíván již v roce 1547 v Olomouci, střední byl ještě za Kobylky z Kobylí v roce 1616 v Nise, největší zvon byl odlit v Opavě v roce 1638 a umíráček pochází z roku 1766 z Olomouce. V zadní části kostela jsou pamětní desky Georga Ruprechta a jeho manželky Eleonory Doroty v přirozené velikosti. Jejich těla jsou uložena pod dlažbou kostela (r. 1663). Hejtmán Ruprecht byl 14 let velitelem hradu Slovinec, pocházel z Vajglova, a i proto byl pochován v Ryžovišti. Pamětní desky Jana st. Kobylky a jeho ženy Anny Ederové z roku 1603 jsou na vnější straně kostela.

K farnosti v Ryžovišti patřily také poboční kostely: kostel v Arnolticích z roku 1845 zasvěcený sv. Anně byl vystaven na místě původního dřevěného, kaple sv. Jeronýma ve Vevří z roku 1767 a do roku 1786 také kostel v Lomnici.

V roce 1908 byla v ryžovištském kostele položena nová dlažba a v roce 1929 provedena elektrifikace.

Bohatý a přepychově vytvářený farní kostel v Ryžovišti je ještě dnes překrásný. Po celá staletí naši předkové v tomto důstojném chrámu Páně oslavovali při mši nejvyšší svaté. Byli zde křtěni a našli útěchu v zármutku.

Prvním poválečným farářem v Ryžovišti po roce 1945 byl Josef Halaška, nar. 18. 7. 1912. Vysvěcen na kněze byl 5. 7. 1930. Především díky úsilí českého faráře Gotwalda se chrám zachoval v obstojném stavu. Po více jak 50 letech jej nechal opravit a provést neodkladnou renovaci interiéru.

Kostel stojí na nejvyšším místě města, vysoko přečnívá nad celým městečkem a z Nemocniční ulice působí zvláště impozantně. Fara byla postavena do současné podoby v letech 1827 - 28 na místě staré fary z roku 1619.

V úzké souvislosti s kostelem jsou dějiny Milostného obrazu Panny Marie Těšitelky. Roku 1738 visel obraz v koutu lesa mezi Vevřím a Ryžovištěm. Obraz působil záračně. Se schválením biskupské konsistoře byl přenesen do farního kostela v Ryžovišti a zde byl vystaven nad bočním oltářem. Úcta, které se mu dostalo od místního i cizího obyvatelstva, byla veliká. Tehdejší kaplan v Ryžovišti Michael Schiebel vypočítává k roku 1748 jedenašedesát milostí, které tu lidé uctíváním tohoto

Stroj věžních hodin z roku 1877

Fota: archiv Ing. František Rechterík

obrazu obdrželi. O obětích darech skládaných u obrazu Panny Marie Těšitelky se vedla účetní kniha až do roku 1800. Někdy sem přicházelo 3000 - 4000 poutníků. V roce 1801 však byly všechny zázračné vlastnosti vysvětleny přirozenou cestou, kaplička pak byla přes noc rozbouřena a obraz byl údajně odvezen do Olomouce, není známo kam.

V blízkosti dřívější kaple byla studna, jejíž vodě přisuzoval lid zázračné účinky. Roku 1906 byla tato studna opět zbudována a nad ní postavena dřevěná kaplička. Ještě dnes přicházejí lidé k tomuto místu. Ještě jedna zajímavá připomínka o obraze se objevila v roce 1855. V tomto roce dostal farář v Ryžovišti Jan Parnet dopis od

faráře Fallkowského z Hodovic v Galicii, Lvovském kraji, v němž píše: „*V chatrči jakéhosi sedláka v Hodovicích byl nalezen červotoči rozežrán obraz s nápisem Marie Těšitelka, jak se uctívá mezi Ryžovištěm a Veveřím.*“

Jednoho dne sedlák pozoroval, že se tento obraz podivně v barvách obnovil. Podal o tom zprávu místnímu faráři a ten ho požádal, aby o tom mlčel. Přesto se to veřejnost dozvěděla a k sedlákově chatrči se konala jakási formální pouť. Na příkaz Lvovské konsistoře byl obraz přenesen do farního kostela v Hodovicích a vystaven. Poutě se zdvojnásobily. K obrazu putovali jak měšťané, tak i nižší stav. Odpověď faráře Parneta na tento dopis není známa. Kopie obrazu

je dosud velmi uctívána v kostele sv. Augustina v polské Wroclawi. V roce 1810 v důsledku nedostatku zlatých, stříbrných a měděných peněz vyšlo císařské nařízení, podle kterého byly pro výrobu mincí zabaveny zlaté, stříbrné a měděné předměty. V červenci toho roku musel farní kostel odevzdat všechny předměty i s polovičním obsahem zlata, stříbra a mědi. Tak přišla farnost o mnoho cenných předmětů. I v roce 1942 se musely nahlásit všechny kovové předměty a zařízení v kostele, a to přes děkanský úřad. V lednu 1943 následovala výzva, aby se předměty, které nejsou nutné pro obřady bohoslužeb, odvezly na sběrné místo. Pro předměty z Ryžoviště byl určen Rýmařov.

Nedělní mše byly v 7.30 a velké mše v 9.30. Vyzváněno bylo všemi čtyřmi zvony na věži. Občané přišli ve svátečním obleku, muži se zastříženým knírem a ženy s hedvábnými šátky na hlavách a v zimě s šálou. Po Klášterní ulici přicházeli věřící z Vajglova, přes kopec z Veveří a Kněžpole, po Děřichovské ulici z Arnoltic. Od kláštera nahoru šel bílý zástup řádových sester, které vedla vrchní sestra.

Použitá literatura:

Dějiny města Ryžoviště - Josef Schmid - Braunfels

Naše Ryžoviště - Robert Richter Farská kronika

Soukromý archiv Ing. Františka Rechtorika

Zpracoval
Ing. František Rechtorik

Z okolních obcí a měst

Kam o Silvestru v Malé Morávce? Na koncert do kostela!

V roce 2004 měli obyvatelé a návštěvníci Malé Morávky a Karlova možnost strávit silvestrovský podvečer na koncertě v kostele nejsvětější Trojice v Malé Morávce. Koncert měl nečekaný úspěch a zdejší farář pan Roman Dlouhý slíbil, že se tento zajímavý nápad stane základem každoroční tradice. A tak i o Silvestru 2005, zatímco mnozí chladili šampaňské, připravovali chlebičky nebo se již smáli povedeným taškařicím televizních bavičů, příznivci vážnějších žánrů zvolili možnost strávit podvečer jinak. Tentokrát navštívili morávecký kostel sólistka opavské opery Sylva

Pivovarčíková, brněnský sólista pan Vítězslav Vít a klavíristka Světlana Petrová, aby zazpívali nejen duchovní písně, ale i árie z oper či operet a zajímavá dílka, kterým se naučili na zkušené v Rakousku, Polsku, Německu, Itálii či USA. Společným tématem jednotlivých vystoupení byla láska jako největší přání do nového roku. Umělcům se i v tradičně promrzlém prostoru podařilo vytvořit vynikající atmosféru, všichni návštěvníci byli kvalitními pěveckými výkony nadšení a svými dlouhotrvajícími ovacemi si k téměř dvouhodinovému vystoupení vyžádali ještě přidavek. *-ona-*

Raná péče - podpora a provázení rodin dětí s postižením

Máte malé dítě a nejste si jisti jeho vývojem? Má vaše dítě zdravotní postižení? Máte obavu, že něco zanedbáte? Potřebujete poradit? Rodičům, kteří mají malé dítě se zdravotním postižením, je určena sociální služba rané péče.

Raná péče je terénní služba - poradci dojíždějí do domácnosti rodiny, která dítěti zajišťuje bezpečné a známé prostředí. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.

Tuto službu poskytuje Slezská diakonie - Poradna rané péče při středisku Benjamin. Sídlo poradny je v Krnově, odkud poradci vyjíždějí do rodin, které o službu projeví zájem.

Poradna rané péče se zabývá dětmi s mentálním, pohybovým a kombinovaným postižením, dětmi předčasně narozenými a dětmi s autismem. Věk dětí je od narození do 7 let nebo do nástupu do školního zařízení. Na poradnu se mohou obrátit i rodiče, kteří si nejsou jisti vývojem svého dítěte, nebo ti, kteří potřebují jen jednorázovou konzultaci.

Každá rodina má svého poradce - speciálního pedagoga, který spolupracuje s týmem dalších odborníků (složení týmu vychází z potřeb rodiny). Poradce navštívuje rodinu v intervalu 1 až 3 měsíce, v případě potřeby i čas-

těji. Na první schůzce se poradce seznámí s dítětem i rodiči, informuje rodiče o nabízených službách. Společně s rodiči se domluví na formách další spolupráce. Každá další návštěva se odvíjí podle potřeb rodiny.

Délka a průběh návštěvy se řídí potřebami a přáními rodičů. Poradce s rodiči konzultuje jednotlivé postupy práce s dítětem, pomáhá při výběru vhodných hraček a rehabilitačních pomůcek, poskytuje podněty a návrhy na řešení problémů, sociálněprávní poradenství a zprostředkovává kontakty na další odborníky. Veškeré služby jsou poskytovány zdarma. Poradnu rané péče můžete kontaktovat na telefonním čísle 554 610 402 nebo 737 702 896. Další informace získáte i na www.sdk.cz/benjamin.

Mgr. Ivana Pavlíková

Foto: archiv Slezská diakonie Krnov

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Jen dvě věci jsou nekonečné - vesmír a lidská hloupost.
Tím prvním si ovšem nejsem tak jist. *Albert Einstein*

Pranostiky na měsíc listopad

- V lednu za pec si sednu.
- V lednu mráz - těší nás; v lednu voda - věčná škoda.
- Ve dne jas, v noci mráz.
- Dlouhý střežýle, dlouhý len.
- Roste den, roste i zima.
- Je-li teplo v lednu, sahá bída ke dnu.
- Lepší vlka pod oknem vidět než v lednu pluh na poli.
- Když v lednu včely vyletují, to nedobry rok ohlašují.
- V lednu roste-li tráva, neúroda se očekává.
- V lednu sníh a bláto, v únoru tuhé mrazy za to.
- Co ledem sněhem popráší, to únor s vichrem odnáší.
- Když krtek ryje v lednu, končí zima v květnu.
- Případne-li Nový rok na neděli, lze očekávat mírnou zimu, úrodné jaro a větrné léto.
- Na Nový rok o slepičí krok.
- Na Tři krále o skok dále.

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - leden 2006

14. 1.	20.00	SVČ	Velký ples SVČ Rýmařov účinkující: Louis Armstrong revival & MH Band Rock&Roll Band Marcela Woodmana Pangea The Beatles Revival Band
18. 1.	13.00	SVČ	Ententýny - 1. kolo soutěže 5. tříd
20. 1.	19.30	SVČ	Společenský ples Diakonie ČCE, střediska Rýmařov
25. 1.	13.00	SVČ	Ententýny - 2. kolo soutěže 5. tříd
28. 1.	19.30	SVČ	Ples SSOŠ Prima, s. r. o., Rýmařov

Společenská kronika

Narodili se noví občáni

Jiří Cicko	Rýmařov
Lucie Volková	Rýmařov
Petr Oliš	Rýmařov
Barbora Valuchová	Rýmařov
Timothy Vlach	Horní Město
Přemysl Muzikant	Janovice

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Vlasta Kremerová - Rýmařov	80 let
Jan Slovák - Janovice	80 let
Anna Stejskalová - Rýmařov	80 let
Radoslav Musil - Rýmařov	82 let
Štěpánka Juřenová - Jamartice	84 let
Richard Kopčil - Rýmařov	85 let
Štěpán Brenkus - Rýmařov	86 let
Ludmila Václavková - Rýmařov	93 let

Rozloučili jsme se

Marie Zifčáková - Stará Ves	1920
Jana Krajčová - Rýmařov	1952
Rozálie Mikulková - Tvrdkov	1916
Marie Kocerová - Rýmařov	1926
Miroslav Pohaněl - Dolní Moravice	1938
Anna Niklová - Rýmařov	1946
Boleslav Zapletal - Rýmařov	1929
Marta Šenfěldrová - Ruda	1927

Matrika MěÚ Rýmařov

Známa i neznámá výročí

Rok 2006 Mozartův rok

- 1. 1. Mezinárodní den míru, slaví se od roku 1968 z iniciativy papeže Pavla VI.**
- 1. 1. Státní svátek ČR - Den obnovy samostatného českého státu**
 - 1. 1. 1831 byla založena **Maticе česká**, české muzejní nakladatelství - 175. výročí
 - 4. 1. 1846 nar. **Jan Karafiát**, spisovatel, autor knihy Broučci (zemř. 31. 1. 1929) - 160. výročí narození
 - 4. 1. 1941 zemř. **Henri Bergson**, francouzský filozof, nositel Nobelovy ceny za literaturu (nar. 18. 10. 1859) - 65. výr. úm.
 - 5. 1. 1921 nar. **Friedrich Dürrenmatt**, švýcarský německy píšící dramatik a prozaik (zemř. 14. 12. 1990) - 85. výr. nar.
 - 7. 1. 1911 nar. **Zdeněk Jirotka**, spisovatel (zemř. 11. 4. 2003) - 95. výročí narození
 - 8. 1. 1896 zemř. **Paul Verlaine**, francouzský básník a prozaik (nar. 30. 3. 1844) - 110. výročí úmrtí
 - 10. 1. 1951 zemř. **Harry Sinclair Lewis**, americký romanopisec, nositel Nobelovy ceny (nar. 7. 2. 1885) - 55. výr. úm.
 - 10. 1. 1986 zemř. **Jaroslav Seifert**, básník, nositel Nobelovy ceny (nar. 23. 9. 1901) - 20. výročí úmrtí
- 11. 1. Den válečných veteránů**
 - 12. 1. 1861 zemř. **Václav Hanka**, literární historik, filolog a básník, tvůrce RKZ (nar. 10. 6. 1791) - 145. výročí úmrtí
 - 12. 1. 1876 nar. **Jack London**, americký prozaik (zemř. 21. 11. 1916) - 130. výročí narození
 - 12. 1. 1976 zemř. **Agatha Christie**, anglická spisovatelka, autorka detektivních příběhů (nar. 15. 9. 1890) - 30. výročí úmrtí
 - 12. 1. 1996 zemř. **Eduard Haken**, operní pěvec (nar. 22. 3. 1910) - 10. výročí úmrtí
 - 13. 1. 1961 zemř. **František Drtikol**, fotograf (nar. 3. 3. 1883) - 45. výročí úmrtí
 - 13. 1. 1941 zemř. **James Joyce**, irský prozaik píšící anglicky (nar. 2. 2. 1882) - 65. výročí úmrtí
 - 14. 1. 1896 nar. **Karel Svoboda**, malíř, grafik, ilustrátor, scénograf (zemř. 16. 9. 1986) - 110. výročí narození
 - 16. 1. 1931 nar. **Vladimír Škutina**, prozaik, publicista a filmový scenárista (zemř. 19. 8. 1995) - 75. výročí narození
 - 18. 1. 1936 zemř. **Rudyard Kipling**, anglický básník a prozaik, nositel Nobelovy ceny (nar. 30. 12. 1865) - 70. výročí úmrtí
- 19. 1. Památný den ČR - výročí úmrtí Jana Palacha v roce 1969**
 - 20. 1. 1211 nar. sv. **Anežka Česká** (zemř. 2. 3. 1282) - 795. výr. nar.
 - 22. 1. 1941 zemř. **František Křižík**, vynálezce (nar. 8. 7. 1847) - 65. výročí úmrtí
 - 23. 1. 1861 nar. **Jiří Stanislav Guth-Jarkovský**, autor knih o společenské etiketě, zakladatel Českého olympijského výboru (zemř. 8. 1. 1943) - 145. výročí narození
 - 24. 1. 1871 nar. **Jiří Karásek ze Lvovic**, dekadentní spisovatel, sběratel umění (zemř. 5. 3. 1951) - 135. výročí narození
 - 26. 1. 1951 nar. **Jarmila Kratochvílová**, atletka, dvojnásobná mistryně světa - 55. výročí narození
- 27. 1. Den památky obětí holocaustu - výročí osvobození koncentračního tábora v Osvětimi v roce 1945**
 - 27. 1. 1756 nar. **Wolfgang Amadeus Mozart**, rakouský skladatel (zemř. 5. 12. 1791) - 250. výročí narození
 - 27. 1. 1901 zemř. **Giuseppe Verdi**, italský hudební skladatel (nar. 10. 10. 1813) - 105. výročí úmrtí
 - 27. 1. 1996 zemř. **Olga Havlová**, první manželka exprezidenta Václava Havla (nar. 11. 7. 1933) - 10. výročí úmrtí

SSOŠ PRIMA, s.r.o., Sokolovská 29, 795 01 Rýmařov

pořádá

Reprezentační ples PRIMA

Kdy: 23.01.2006
Kde: SVČ Rýmařov
V kolik: 19:30 hod.
Vstupné: 100,- Kč
Předprodej: CA CEKA

PROGRAM:

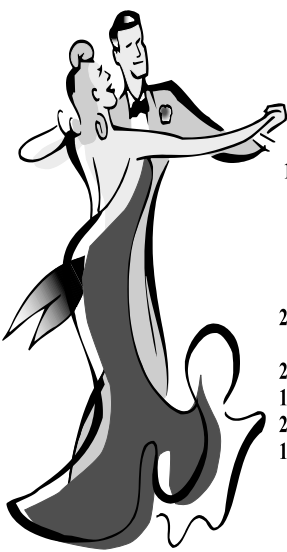
- ◆ Stučkování maturantů
- ◆ Vystoupení mažorettek
- ◆ Módní přehlídka
- ◆ Barmanská show
- ◆ Tombola

**K tanci a poslechu hrají skupiny
 ROTOR a WILLIAM CZECH RÝMAŘOV**

Srdečně zveme!

PLESOVÁ SEZÓNA 2006

14. 1. Velký hudební ples SVČ Rýmařov
 hrají: Louis Armstrong Revival a MH Band
 The Beatles - Revival
 Rock & Roll Band
 Marcela Woodmana

20. 1. 5. společenský ples
 Diakonie ČCE Rýmařov

28. 1. Ples SSOŠ Prima, s. r. o., Rýmařov
 17. 2. Muzikantský ples
 24. 2. Ples Základní školy Rýmařov
 18. 3. Ples BFAA Oldies

Středisko volného času Rýmařov

**Středisko volného času v Rýmařově
 zve maminky s dětmi ve věku 1,5 - 3 roky na**

 **HRÁTKY PRO
 MAMINKY S DĚTMI**

Zábavný program s říkankami, hrami, výtvarnými či sportovními aktivitami pro děti v doprovodu maminek. Cílem není něco se naučit, ale zařadit děti do kolektivu, motivovat je a dobře se bavit.

Přijďte, rádi vás uvítáme!
 Vybrat si můžete jeden z termínů - pondělí nebo čtvrtek, každý týden v době 9.30 - 10.30 na malém sále SVČ.

S sebou si přineste:
 přezůvky - dospělí i děti, pohodlné oblečení.

Informace na tel. 776 685 543.

DIAKONIE ČCE STŘEDISKO RÝMAŘOV
 pod záštitou náměstka ministra MPSV pana
 Jiřího Hofmanna

pořádá

5. společenský ples

dne: 20. 1. 2006 v 19.30 SVČ Rýmařov

**hraje: Alternativa
 bohatá tombola
 vstupné: 60,- Kč**

Městská knihovna

V Ý Z V A

 **Městská knihovna
 v Rýmařově**

pro všechny amatérské umělce v oboru literárním a výtvarném k možnosti využití prostoru v nově zřízené výstavní galerii Městské knihovny v Rýmařově.

Bližší informace na tel. čís.: 554 212 566, 776 212 766

Půjčovní doba knihovny
 Po 9-17, Út 9-17, St - zavřeno, Čt 9-17, Pá 9-17, So 8-11

AQUACENTRUM SLUNCE

na Jesenické ulici

Otevřeno každý den
od pondělí do pátku 14.00 - 21.00;
soboty a neděle včetně svátků 10.00 - 21.00

Podrobné informace
 na www.hotelslunce.jeseniky.com

**Plavecký bazén, dětské brouzdaliště, finská sauna,
 horká pára, whirlpool vana, perličková lázeň,
 odpočívárna a bar.**

Kalendář celoměstských akcí na 1. pololetí 2006

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
LEDEN			
14. 1.	Ples SVČ	SVČ	SVČ
18. 1.	Ententýny - soutěž žáků 5. tř.	SVČ	SVČ
20. 1.	Ples Diakonie ČCE	Diakonie	SVČ
21. - 22. 1.	Halový turnaj přípravků v kopané	TJ Jiskra	tělocvična
28. 1.	Stužkovací ples SSOŠ Prima	SSOŠ Prima	SVČ
28. - 29. 1.	Halový turnaj žáků v kopané	TJ Jiskra	tělocvična
bez data	Vyhlášení nejlepšího sportovce	Studio SaZ	Studio SaZ
	Projekt přátelství SOU a OU s Gymnáziem v Ozimku	SOU a OU	SOU a OU

ÚNOR

4. 2.	4. ročník Rýmařovský aerobic Masters Class	Studio SaZ	SVČ
11. 2.	Ples fotbalistů	TJ Jiskra	SVČ
17. 2.	Muzikantský ples	SVČ	SVČ
19. 2.	Mistrovství ČR v motokjorigingu	AMK-Sport	areál Hedva
22. 2.	Smetanovo trio	SVČ	ZUŠ
24. 2.	Ples ZŠ	ZŠ	SVČ
26. 2.	Maškarní karneval pro děti	SVČ	SVČ
27. 2.	Řeči – divadelní představení	Mahen	Kino
28. 2.			
- 2. 3.	Jarní prázdninové dílny pro děti	SVČ	SVČ
bez data:	Setkání Svazu Němců Severní Moravy a Orlických hor	Svaz Němců	
	Okresní přebor žáků v košíkové	SOU a OU	tělocvična
	Halové turnaje dorosteneckých kategorií v kopané	TJ Jiskra	tělocvična
	Ententýny - soutěž žáků 5. tř.	SVČ	SVČ

BŘEZEN

1. - 2. 3.	Jarní prázdninové dílny pro děti	SVČ	SVČ
18. 3.	Ples sportovců	BFAA Oldies	SVČ
22. 3.	I. jarní vycházka Rýmařov – Stará Ves	KČT	N. Pole, Jan.
28. 3. - 1. 4.	Hody, hody, doprovody - velikonoční výstava	OV Janovice	OV Janovice
bez data:	Aquila Aerobic - kvalifikace MČR	Studio SaZ	Kladno
	Halové turnaje dorosteneckých kategorií v kopané	TJ Jiskra	Hala "G"
	Ententýny - soutěž žáků 5. tř.	SVČ	SVČ
	Aerobic Masters Class - kvalifikace MČR	Studio SaZ	Ostrava
	Florbalový turnaj mezi žáky SŠ	SOU a OU	tělocvična
	Místní kolo literárně-výtvarné soutěže s protidrogovou tematikou	SOU a OU	SOU a OU
	Ententýny - soutěž žáků 5. tř.	SVČ	SVČ
	Cesta kolem světa	SVČ	Kino
	Zlatovláska - div. představení pro děti	SVČ	Kino

DUBEN

1. 4.	Setkání pedagogických pracovníků	SVČ, MÚ	SVČ
3. - 9. 4.	Velikonoční výstava prací	OV Janovice	OV Janovice
8. 4.	Pódiové skladby	SVČ, TJ SPV	SVČ
13. 4.	Velikonoční dílna	SVČ	SVČ
15. - 16. 4.	Přebor jednotlivců v kuželkách	TJ Jiskra	kuželna
22. 4.	Vychodilova stezka	KČT	Vychodilova stezka
24. 4.	Talianka - koncert	SVČ	SVČ

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
bez data:	Slet čarodějnic	Studio SaZ	Petrovy kam.
	FIT sobota - hubneme do plavek!	Studio SaZ	tělocvična
	Mezinárodní velikonoční turnaj v košíkové za účasti Ozimku	SOU a OU	tělocvična
	Okresní přebor v sálové kopané	SOU a OU	tělocvična
	Maratón	SOU a OU	
	Krajská soutěž ve svařování - Opravář zemědělských strojů	SOU a OU	Frýdek Místek
	Honza a kouzelník	SVČ	Kino
	Sonety W. Shakespeara	SVČ	Kino
	Semafor	SVČ	Kino
	5. ročník Velké ceny Rýmařova ve stolním tenisu	SVČ	SVČ
	Velikonoční turnaj ve stolním tenisu žáků a dorostenců	SVČ	

KVĚTEN

12. 5.	Jarní ples pro absolventy tanečních	SVČ	SVČ
13. - 14. 5.	Okresní přebory mládežnických kategorií v kuželkách	TJ Jiskra	kuželna
19. 5.	Majáles	Gymnázium	
27. - 28. 5.	Bambiriáda	MŠ Janovice	Zámec, park
29. 5.	Talianka - koncert	SVČ	SVČ
bez data:	The Musicalmania	SVČ	SVČ
	Skleněný zvěřinec - divadelní před.	SVČ	Kino
	Turnaj smíšených dvojic v kuželkách	TJ Jiskra	kuželna
	Sportovní dovolená u moře	Studio SaZ	Řecko
	Místní kolo soutěže "Čišnický čtyřboj"	SOU a OU	SOU a OU
	Soutěž v odborné dovednosti "Zlatý pilník"	SOU a OU	SOU a OU
	Projekt přátelství SOU a OU s Gymnáziem v Ozimku	SOU a OU	SOU a OU
	Svaz Němců Severní Moravy a Orlických hor	Svaz Němců	SVČ

ČERVEN

3. 6.	Kácení máje	OV Ondřejov	Ondřejov
10. 6.	Dětský den	OV Ondřejov	hřiště
18. 6.	Velké rybářské závody	ČRS	
21. 6.	Káťa a Škubánek	SVČ	Kino
23. - 24. 6.	"LORD Cup 2006" - VII. ročník mezinárodního turnaje žáků v kopané	TJ Jiskra	Stadion TJ
24. 6.	Turnaj RD Rýmařov v kuželkách	TJ Jiskra	kuželna
24. 6.	Letní volejbalový turnaj smíšených družstev	TJ Jiskra	volejb. kurt
26. 6.	Talianka - koncert	SVČ	SVČ
bez data:	Velká zahradní slavnost	SVČ	areál Hedva
	Turnaj smíšených druž. v kuželkách	TJ Jiskra	kuželna
	Prezentace na celokrajské soutěži "Čišnický pětiboj"	SOU a OU	Ostrava
	2. veřejný oddílový závod	Studio SaZ	tělocvična
	Basic Cup Aerobic	Studio SaZ	Praha
	Přátelský závod	Studio SaZ	Železný Brod
	Zájezd dětí MŠ do divadla	SVČ	

Bazén v Břidličné

Krytý bazén v Břidličné je do 30. ledna (včetně) uzavřen

Městské muzeum a Galerie Octopus

V lednu je Městské muzeum Rýmařov z důvodu oprav a údržby uzavřeno.

Z historie

Poslední zápisy Jana Kryštofa Handka

„V roce 1750, v zimě, jsem začal ve Šternberku malovat fresku v knihovně. Maloval jsem ji se dvěma pomocníky 9 týdnů. V létě téhož roku jsem maloval se dvěma pomocníky velkou klenbu u Panny Marie. Ludvík Müller prováděl na klenbě pozlacení. Totéž léto začaly opevňovací práce. Z Vídně byli sem posláni stavební podnikatelé a inženýři.

1. listopadu jsem přijal do učení studenta rétoriky (řečnictví). Jmenoval se František Schmidt, narodil se v Holešově a za učení na 4 roky zaplatil 100 zl. **Do nového kostela v Hankštejně (Skalách) jsem daroval dva oltářní obrazy, sv. Václava a Nanebevzetí Panny Marie.** V téže době jsem maloval panu děkanovi do Kroměříže malý obraz k oslavě sv. Barbory, nahoře anděla s nejsvětější svátostí, dole výjev, jak kněz podává svaté přijímání ubohému uvězněnému hříšníkovi. Tento příběh se stal v Praze. Zmíněný obraz přišel do Příbora. Tutéž zimu jsem panu děkanovi do Kroměříže namaloval malý oltářní obraz sv. Jiří ve vězení. Stejnou zimu jsem pro kostel sv. Kláry namaloval oltářní obraz znázorňující sv. Kláru, která s řeholními sestrami kráčí s velebnou svátostí v rukou vstříc nepříteli a ten před ní utíká. Tutéž zimu jsem do Šternberka namaloval oltářní obraz Smrt sv. Josefa. Obraz přišel do kaple nové rezidence v Žerotíně. 19. dubna (1751) jsem tuto kapli zároveň s jídelnou začal malovat, 2. května se vrátil můj švagr Josef z Říma a pomohl mně malby dokončit. Do Suchdolu jsem namaloval na hlavní oltář Oslavu sv. Kateřiny. Pro Pusté Žibřidovice ve Slezsku jsem na hlavní oltář namaloval nejsvětější Trojici. Pro Mladoňov, v horách nedaleko Rabštejna, byl určen velký oltářní obraz, společně se dvěma bočními. Od roku 1750 jsem ve třech letních obdobích maloval velkou klenbu kostela Panny Marie. Téhož roku jsem v Žerotíně se svým panem švagrem Josefem Sattlerem namaloval fresky v zámecké kapli a v jídelně. Do Kujav jsem namaloval oltářní obraz svatého archanděla Michaela.

V roce 1755 zemřela na souchoťiny moje manželka Veronika. Leží u Panny Marie, v malé hrobce u oltáře sv. Kříže, vedle mé první zesnulé manželky. Téhož roku jsem se svým bratrance Antonínem Richterem maloval ve Šternberku v kostele nejsvětější Trojice. **Ve stejném roce jsem se opět oženil s vdovou Karolínou Harasovskou, byla to však nevěrná žena, za rok mně utekla, za další rok v Kojetíně zemřela a byla tam pochována.**

Ve stejném roce 1755 jsem do kostela Panny Marie namaloval dva oltářní obrazy, sv. Karla Boromejského a sv. Františka Xaverského. Tyto dva oltářní obrazy jsem k větší slávě boží daroval. Do Bruntálu jsem pro piaristický klášter namaloval oltářní obraz sv. Tekly.

V roce 1764 jsem znovu maloval pro tentýž klášter oltářní obraz sv. papeže Pia V. modlíciho se růženec, glorifikaci Panny Marie a panoramatický obraz o vítězství nad Turky.

Do Fulneka jsem pro P. P. kapucíny namaloval oltářní obraz do loretánské kaple, sv. Maří Magdalénu. Pro Senici na Hané jsem namaloval oltářní obraz sv. Máří Magdalény, tamtéž i oltářní obraz sv. Barbory. Pro řeznický cech jsem namaloval obraz na korouhev.

V roce 1761 jsem do kostela sv. Petra namaloval 3 obrazy, sv. Petra uzdravujícího chromého, sv. Pavla křtícího Dionýsa a sv. Petra trestajícího Ananiáše. Do Brušperka jsem namaloval oltářní obraz svatého rytíře Jiřího. **Do Rýmařova votivní obraz proti dobytčím nemocem, sv. Leonarda, sv. Vendelína, sv. Teklu. Do Rýmařova jsem v roce 1766 nama-**

Obraz sv. Jana Nepomuckého v Růžencové kapli kostela sv. Michaela

loval pro pana Augustina Kastnera oltářní obraz sv. Juliány, původkyně svátku Božího těla. V roce 1766 jsem namaloval oltářní obraz pro škapulířové bratrstvo v Horním Městě (asi obraz sv. Panny Marie a sv. Šimona v boční kapli). Protože moji rodiče a sestry byly jeho členy, daroval jsem tento obraz k větší slávě boží a nechal se do bratrstva rovněž zapsat. Další oltářní obraz sv. Šebestiána jsem také k větší slávě boží daroval. Barviř Jan Kryštof Hoffmann byl tehdy purkmistrem, Jindřich Theinel horním mistrem. V tomtéž roce 1766 jsem namaloval pro Malou Moravu (na Šumpersku) oltářní obraz nejsvětější Trojice s korunováním Panny Marie. Dali ho malovat Hans Kašpar Weiss a jeho 2 bratři, drátaři. Do Červené Vody nedaleko Šumperka jsem panu kaplanovi z Rudy nad Moravou namaloval hlavní oltářní obraz sv. evangelisty Matouše, písčícího „Rodokmen Ježíše Krista, syna Davidova“, se dvěma anděly a nahoře se Spasitelem ve svatozáří. V roce 1766 jsem namaloval pro kostel Panny Marie (v Olomouci) sv. Jana Nepomuckého a sv. Ondřeje Avelinského. Tyto dva obrazy jsem jako slib daroval k větší slávě boží.

Téhož roku jsem do špitálu v Rýmařově namaloval oltářní obraz (tj. obraz sv. Josefa pro stejnojmennou špitální kapli, jež stála od r. 1680 na nynějším nám. Svobody, přišla

o střechu a zvoničku 1945 po zásahu sovětským dělostřeleckým granátem a v 50. letech byla zbourána přes odpor církve a všech rozumných lidí) **a nabídl jiné obrazy, a to sv. Alžbětu, sv. Hedviku, sv. Mikuláše a sv. Martina, jak rozdávají almužnu. To vše k větší slávě boží. Do Budišova nad Budišovkou jsem panu Engelbertu Schneiderovi, obchodníku se železem, namaloval na plechu v životní velikosti dva krucifixy.**“

Zde končí autobiografie jednoho z největších malířů barokní Moravy a nám nezbyvá než doplnit jeho údaje o poslední období umělcova života. Zdá se, že od počátku šedesátých let 18. století tehdy již čtyřiašedesátníkoví počalo zvolna ubývat sil. Přesto se však houževnatý autor zdaleka nevzdával, ačkoli zvláště na jeho monumentálních plátnech lze identifikovat více práce jeho pomocníků než dosud, a ještě z roku 1768, tedy po dalších sedmi letech, nacházíme poslední jím signovaný obraz, na němž lze již značně cítit vliv možná i ruku jeho bývalého žáka Josefa Ignáce Sattlera. Roku 1769 jej nějaké důvody vedly k ukončení malířské činnosti, snad to byla choroba, možná stáří či obojí, ale jistě se též u starého muže dostavilo vyčerpání po vrchovatě naplněném životě, jenž ho nepřivedl jen do vytápěných ateliérů či klášterních místností, ale též do chladu kaplí i velkých chrámů nehyčících teplem ani v nejparnějších dnech léta. Konec konců též zklamání z útěku nevěrné novomanželky jistě nepřispělo ke klidu. Ve stejném roce proto předal živnost svému synovi Janu Josefu Vincencovi, kterému již bohužel zlý osud nedopřál dost času, aby dosáhl otcových kvalit. Poslední roky života pak trávil starý Jan Kryštof s láskou opatrován dcerou Janou Františkou. 31. prosince 1774 vydechl naposledy ve svém olomouckém domě. Pohřbili jej v sousedství jeho žen a dětí i řady jeho prací v kostele sv. Panny Marie na Předhradí. Nejméně půlstoletí proslulá a žádaná malířská dílna, kdysi majetek mistra Nabotha, přežila svého největšího tvůrce o pouhé dva roky. Zanikla s předčasnou smrtí Handkova dědice Jana Josefa Vincence roku 1776.

Sečteme-li všechny mistrovské práce, zjistíme, že řadu svých děl vůbec neuvědl, jedná se o mnohé menší práce, ale též o obrazy oltářní. Jen z Rýmařova neuvádí ani jeden z obrazů z Růžencové kaple u sv. Michaela - oltářní obraz Panny Marie se sv. Dominikem a Kateřinou Sienskou (1725) a sv. Jana Nepomuckého (1729), ba ani skvělý monumentální obraz stejného jména v kapli Navštívení Panny Marie (1724) či svá krásná zátíší (1754-8). Dokonce ani seznamy jeho prací včetně skic, jež vytvořili dnešní badatelé, aby doplnili v životopisu chybějící práce, nemusí být úplné. Nelze jinak než se hluboko sklonit před Mistrovým uměleckým dílem, jeho pracovitostí i jeho dosud přesně neohrančeným rozsahem.

Mgr. Jiří Karel

(Citováno z autobiografie J. K. Handkeho)

Studentský klub

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času

vyhlašují

Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské

V těchto kategoriích:

- **poezie**
- **próza**
- **ilustrace**

Po roční odmlce vyhlašujeme nový ročník soutěže, která nese v názvu jméno naší slavné krajanek, naivní malířky a básnířky Marie Kodovské. Do soutěže se může přihlásit kdokoli literárně či výtvarně činný bez ohledu na věk, společenské postavení, náboženské vyznání a politické přesvědčení. Soutěž začíná letošním lednem a potrvá až do konce srpna, kdy budou všechny příspěvky vyhodnoceny. Na podzim bude ve Studentském

klubu SVC pro všechny autory uspořádán tradiční literární večer spojený s výstavou a vyhlášením a oceněním vítězů.

Pište, veršujte, kreslete a malujte, vaši fantazii se meze nekladou. Soutěž není tematicky, žánrově ani teritoriálně vymezena (hranice rýmařovského regionu nejsou zavazující). Zasílejte nám své básně, povídky, fejetony (nejlépe v elektronické podobě) i výtvarné počiny, ty nejzajímavější budeme průběžně

otiskovat. Každý příspěvek opatřete svým jménem a kontaktem.

Zasláním příspěvku do soutěže vyjadřují autoři souhlas s jeho případným otištěním na stránkách Rýmařovského horizontu. Nečitelné rukopisné literární práce budou ze soutěže vyřazeny.

V tomto čísle otiskujeme povídku jedné z účastnic nultého ročníku naší soutěže (2004) Zdeňky Kabelíkové. ZN

Zdeňka Kabelíková: Černý víkend

Naše rodina vlastní útulnou chatu v podhůří Jeseníků. Kolem panuje překrásná příroda, klid a pro „měšťáky“ záviděníhodná samota. O víkendech se tu střídáme s mými rodiči a s rodinou mé sestry. A jsou dny, kdy se tu sejdem všichni u ohničku nebo na rodinné oslavě. Na chatu nás to láká v každém ročním období. Nikdy se tu nenudíme. Pořád je co opravovat a vylepšovat. Baví nás i připravovat si zásoby lesních plodů na zimu. Takové sbírání hřibů - to je panečku někdy docela velké dobrodružství. A relaxace u bazénu v zapadlém koutku světa také není k zahazení. V zimě se těšíme na pořádnou lyžovačku a bílou romantickou krásu. Před několika lety se nám ale stal pobyt v zasněžené krajině málem osudným.

„Na chatu pojedeme hned v pátek, až se vrátíme z práce. Všechno si nachystáme, ať nejsou zbytečné stresy!“ hlásil manžel už ve středu před večerním televizním programem. Nic jsem nenamítala. Na křupavý snížek jsem se docela těšila. Mokrý břečka městských ulic není pro dětský kočárek a čvachtající boty nic příjemného.

„Strejdo, my pojedeme s vámi,“ žadonily sestřiny děti, dvanáctiletý Honzík a osmiletá Veronika, když přišly druhý den na návštěvu.

„Teto, my ti pomůžeme s Betynkou. Budeme ji vozit na saních. Aspoň nemusíš brát kočár. U chaty bude určitě hodně sněhu ...,“ vmlouvali se neodbytně.

„Máte tam lyže?“ zeptal se manžel a v jeho hlase bylo znát, že už

je nahodaný. „Nemyslete si, že budete zahálet, dáme si pořádný výšlap.“

Bezvá, paráda,“ překřikovali jeden druhého.

„Ve čtyři ať jste připravení, zastavíme se pro vás,“ končil debatu manžel.

Na chatu jsme dorazili v podvečer bez nejmenších problémů. Sněhu bylo tak akorát na běžky. Zaparkovali jsme, vybalili nacpané tašky, připravili narychlo večeri, a když Betka usnula, zvládli jsme několikrát „Člověče, nezlob se“.

„A jde se na kutě,“ rozhodl manžel, „Verunka už nám tu zívá. Zítra je také den.“

Nikdo neodporoval. Snad už se všichni těšili do svých pelíšků.

Roční Betynka neklamala. Tradičně byla v sobotu budíčkem pro všechny obyvatele chaty. Chlácholice dcerku v náručí jsem se přišourala k oknu.

„Páni, to je ale překvápko!“ Naše auto má velkou bílou čepici, cesta zmizela pod bílým přikrovem, všude naváté závěje.

„Vstávat, dostali jsme pěknou nádlíku!“ budila jsem poslední ospalce. Po snídani se pustil manžel do prohazování cesty od chaty k silnici. Honzík a Verunka mu zaníceně asistovali.

„Teto, obleč nám Betyнку, my ji povozíme,“ přiběhla za chvíli Verunka s prosíkem. A pak dodala: „Strejda nám zatím připraví lyže na odpolední výlet.“

„Proč ne,“ řekla jsem si v duchu, aspoň si mohu začít připravovat oběd. Navlíkla jsem dcerku do fusaku a usadila ji na sánky do

ohrádky. Oknem jsme ještě chvíli bedlivě sledovala, jak malí sánkaři zatačí cestou od auta k silnici. V pohodě jsem umyla nádobí od snídaně a začala připravovat zeleninu na polévku.

Najedou se prudce rozletěly dveře a od prahu bylo slyšet křik: „Teto, strejdo, rychle, Betynka se topí.“ Leknutím ve mně hrklo a v běhu jsem stačila jen vykřiknout: „Co, co se stalo?“

Verunka neodpovídala, jen utíkala přede mnou a ukazovala k mostku u silnice. Jak jsem se blížila k cíli, začínala jsem chápat, co se přihodilo. Honzík dřepěl v naváté závěji nad potokem, která se z části pod tíhou sáněk probořila. Oběma rukama svírá fusak s naší nebohou křičící Betkou.

„Teto, honem, já už ji neudržím!“ volal zoufale.

Vtom už také dobíhal manžel. Oba jsme popadli fusak a nacucaný do půli vodou jej vysmýkali na břeh. Šlo to ztěžka, pořádně jsme se zapotili.

„Utíkej s Betkou rychle do chaty!“ zavelle chof.

Potom vytáhl převrácené sánky z vody a snažil se mokré břemeno s Honzíkem nasoukat na ně. Mžikem jsem doběhla do tepla našeho nynějšího domova. Se strachem jsme zírala na dceru. Přestala brečet, nepřítomně na mě mžourala očima a začínala modrat. Z vlněných dupaček jí cákala ledová voda. Rychle jsme ji převlékla, ale zdála se mně stále příliš studená a netečná. Byla zřejmě v šoku.

„Co teď budeme dělat?“ volala jsem na přibíhajícího manžela.

„K telefonu je daleko a lékařská

pohotovost je až v okresním městě!“

Už jsem to všechno začínala vidět černě. Manžel přistoupil k Betce a pečlivě ji prohlížel. Najednou se rozhodl: „To správně osvědčená medicína. Rozděl je dvě plínky a dívej se.“

Pak vzal butilkou se slivovicí, kterou má v chatě „do velkých mrazů“. Část obsahu vylil na plínky. „Teď ji do toho obkladu pořádně zabal! A jednu malou štamprku, aby se zahřála i uvnitř.“

Než jsem se nadála, vhrkl ji Betce do krku. Pak ji přikryl peřinou a chvíli kolébal. Dcerka v mžiku oddychovala hlubokým spánkem. „A co vy dva hříšníci?“ obrátil se muž na oba provinilce. Stáli v koutě u dveří a mlčky sledovali naši léčbu.

„Strejdo, nezlob se,“ začal Honzík. „Já myslel, že potok přejedeme po sněhu, když tam byla tak velká závěj.“

„To tě mohlo napadnout, že takový prašan to nevydrží. No, hlavně že jsi udržel Betku, včtyř se mohla utopit. Ale jsi duchapřítomný a sílu máš taky pořádnou. To se musí uznat!“

„Jen aby nedostala zápal plic,“ pesimisticky jsem prorokovala a každou chvíli nahlížela k spícímu dítěti. Pomalu se jí vracela barva a na čele se blýskalo několik krůpějí potu. Asi po třech hodinách se začala vrtět. Pak se posadila a zavolala: „Mama, papu.“ Šťastně jsem se na ni usmála. S chutí snědla celý oběd. Zbytek dne však strávila v teple, bedlivě hlídána a pozorována celou rodinou. Žádný zápal plic se nekonal.

Zabrala stará osvědčená domácí medicína, jak konstatoval můj choť. Ale Verunka s Honzíkem přišli o svůj výlet na běžkách. Byl to takový malý trest za nepozornost, která mohla být pro celou rodinu tragická.

Jenže to nebyl konec našich víkendových trablů.

V noci ze soboty na neděli pořád-

ně přituhlo. A když jsme se po obědě chystali nastartovat auto, přišla další rána. Jen to v něm zabrbalo, a ne a ne chytout. Z okna jsem pozorovala manžela, jak bezradně pobíhá od motoru k volantu. Vedle mě čekaly napěchované tašky, v náručí usínala docela spokojená dcerka. Tiskla jsme jí k sobě a myslela na to, jaké štěs-

tí jsme měli, že z toho ledového křtu vyvázla bez újmy a následků. „Však on to Jirka vyřeší a nějak se dopravíme domů,“ chlácholila jsem se.

A taky že vyřešil. Nakonec nám vypomohl soused. Sehnal ve vsi traktor, vyvezl celou rodinu až na hlavní silnici, a jak se říká mezi chlapý, „roztrhl ztuhlý motor“ na-

ší škodovky.

Když jsem večer ukládala svou dcerku do postýlky, měla jsem hřejivý pocit, že ten smolný víkend přece jen skončil dobře. Snad nad námi tenkrát stál strážný anděl. Ale pomoc dobrých a obětavých lidí také není k zaholení. Bez nich by se nám všem žilo mnohem hůře.

Psáno do šuplíku

poezie

Miroslav Václavěk

Kam ani koně ...

Měla jsi studený hlas
oči mlčenlivé
na každém vlasu sníh
a řídce tkaný šál
mého dotýkání
okolo nahých boků

asi báli jsme se tání

a teď na jazycích
naše slova hníjí
ta, která měli jsme si říct
o několik jar dřív
než začal jsem všechno dělat

aby přestala jsi mne milovat
asi bál jsem se milování
já teď obouvám si válenky
obejdu předměstské dvorky

až ke konci dojdu
pohřbi mne do zdi
a ranní vodkou připij si
s opilými izvoščíky

můj vůz už vjel
ve slepou ulici

tam půjdu, kam ani koně nejedí

Bílej racek blues

Bílej racek křídly zamává
nad nástupištěm k lodím
Kampa pod mostem se schovává
jako ručičky do cizích hodin

Bílej racek s křídly, v kterých
sněží
kormidluje tohle odpoledne
mezi břehem, kde odbíjí půl
jedné
krajem vody, v níž se naše tváře
souží
kolem Prahy bez věží a bezedně

Bílej racek, tenhle drzej klacek
chvíli sedí a potom si odletí
mezi nebem z cihel v mracích

a zemí, kde za večerů
za obzor prach usedá
je až příliš mnoho věcí náhoda

Jen bůh ví, proč je racek šedivý
chvíli mlčí a potom se hádá
mezi nebem z cihel v mracích
a zemí, kde za bezvětří
včerejší déšť uvadá
je až příliš mnoho věcí záhada

Bílej racek křídly zamával
nad refýží tramvaje číslo devět
je pondělí, co cinknutý karty
rozdává
a je dost pozdě na nedělní oběd

PROGRAM KINA

sobota 14. ledna

19.30

Legenda o Zorrovi

Romanticko-dobrodružný (USA 2005)

Muž s černou maskou se vrací! Přestože si Alejandro stále obléká masku Zorra, aby ochránil chudé a utlačované obyvatele kalifornského teritoria před hamižností tamějších vládců, musí se často rozhodovat mezi svým citem pro spravedlnost a touhou po normálním životě. Hrají: A. Banderas, C. Zeta-Jones ... *Mládeži přístupný*

!!! POZOR, MIMOŘÁDNÉ PŘEDSTAVENÍ !!!

čtvrtek 19. ledna

17.00

Harry Potter a Ohnivý pohár

Rodinné fantasy (USA 2005)

Na hogwardské škole se vše točí okolo turnaje, ve kterém se utkají studenti tří čarodějnických škol. Soutěžící volí Ohnivý pohár, který tentokrát vybere do soutěže i Harryho. Aby to všechno nebylo tak jednoduché, začíná se o slovo znovu hlásit Voldemort, jenž je připraven vrátit se zpět. *Mládeži přístupný*

sobota 21. ledna

19.30

Doblba

Černá komedie (ČR 2005)

Bratři Mukovi jsou natolik rozdílní, že nelze ani uvěřit, že bratry jsou. Krátce před Vánocemi jim však spadne do klína nečekané dědictví, jež změní osudy snad úplně všech postav příběhu. Režie: P. Vachler; hrají: J. Dušek, P. Čtvrtníček. *Mládeži přístupný*

sobota 28. ledna

19.30

Jeskyně

Akční horror (USA 2005)

Pod nebem leží peklo, pod peklem leží jeskyně. Tým jeskynních průzkumníků se ponoří do jeskyně, v jejíchž útrobách objeví úplně nový živočišný druh. *Přístupný od 12 let*

Z historie okolních obcí

Tragická cesta od Slavkova do Lomnice v roce 1805

Loňské 200. výročí bitvy u Slavkova (2. - 3. 12. 1805) může nastolit i otázku, zda a jakým způsobem se tato dějinná událost dotkla Rýmařovska. Nahlédnutím do kronik, vedených např. v Lomnici s nebyvalou pečlivostí, zjistíme, že oblast sice trpěla průchody vojsk, v Ryžovišti dokonce byla dočasně dislokována jezdecká jednotka, nicméně k nějakým válečným střetnutím zde nedošlo.

Strádání se týkalo spíše nucení mužů k různým pracím při udržování sjízdnosti cest, u rolníků pak k tzv. přípřepším pro vojenské účely. To značilo, že obec musela vyčlenit více nebo méně potahů s obsluhou a ty pak přepravovaly vojenský náklad dle rozkazů na určená místa. Lomničtí zpravidla do Šternberka, častěji až do Olomouce. To vše jen za bídnou a často opožděně vyplácenou finanční náhradu. Za poznámku snad stojí, že koncem listopadu 1805, tedy před vzpomínanou bitvou, byl přípřep, neboli dovoz vojenského materiálu lomnickými sedláky, veden ze Sovince až do Olšan u Prostějova, kde se shromažďovala rakouská armáda před rozhodující bitvou. A co převáželi? 10 vozů ovsy, 2 vozy sena a jeden vůz byl naložen mešním vínem pro potřeby „v armádě bohoslužebně“.

Vraťme se ale k nadpisem naznačenému tragickému příběhu, odehrávajícímu se právě 2. prosince, kdy nad Slavkovem vycházelo do sychravě mlžného rána slunce, snad jako předzvěst krvavých jatek na bojišti, v nichž v bolestech naposledy vydechly desetitisíce, či naopak coby slunce slávy, které

pozlatilo člověka jménem Napoleon I. Německý obrat „Dreikaiserschlacht, Austerlitz 2. 12. 1805“ se dá přeložit i jako „třicátská jatka, Slavkov 2. 12. 1805“ - vsuktu výstižně. Takže představme si širokou oblast bojiště, jež vešlo do dějin - hořící vesnice a samoty, tisíce pěších i jízdních vojáků armád ruské, rakouské a francouzské. Sotva bys našel bezpečné místočko daleko široko. A přece: po císařské silnici od Brna do Olomouce jede v ten den, chce se říct na pravidelné lince či se železnou pravidelností, pošta! Poštovní vůz tažený čtyřmi koni.

Pošta vyjela ráno za svítání z Brna a další zastávkou byla přepřahací stanice Pozořice. Stará pošta v Pozořicích dodnes stojí v prakticky původní podobě, a je tak na celé tehdejší trase z Vídně přes Brno, Olomouc, Šternberk, H. Loďníci, Lomnici, Václavov, Andělskou Horu a Zlaté Hory do Nisy jediná dochovaná. Až budete číst, že v té době pošta jezdila přes Bruntál, neberte to moc vážně. I když je to na pohlednicích.

Vraťme se raději na starou poštovní přepřahací stanici do Pozořic. S užitím modernějšího názvosloví a s určitým zjednodušením lze říci, že se zde střídaly osádky. Ta z Vídně do Pozořic předávala vůz a vše další osádce z Lomnice, která pak měla před sebou trasu až do Andělské Hory. Určitě se vše odehrávalo ve chvatu a nervozitě uprostřed spousty vojáků - podle záznamů se vlastně předávalo ne na oficiálním dvoře, nýbrž kdesi ve stodole a v maštálích (stájích). Konečně jakž takž hotovo a může se vyrazit. Cesta však byla ucpaná,

Kříž u domu č. 142 v Lomnici. Snad na místě pohřbeného francouzského korneta po bitvě u Slavkova. Dnes místo vypadá jinak - dům v pozadí je zbourán a u kříže je zastávka autobusů. Stav asi v r. 1960.

na polích vojenská ležení, do nichž se navečer po bitvě mnohdy neměl kdo vrátit - pak se ale poštovnímu vozu podařilo „zavěsit se“ za jízdní dělostřeleckou baterii Francouzů a s ní se dostat z právě začínající zuřivé bitvy směrem na Vyškov.

„Ze strany důstojníků francouzských nečiněno nám potíží žádných,“ vypověděl později kronikář poštovní kočí Vincenc Schenk z Lomnice. A věřte, že takový kočí byl v té době už nějaké společenské postavení, kam se na něj hrabou dnešní dálková řidiči! Ovšem, tehdejší posádka byla dvoučlenná. Ten druhý se jmenoval Alois Thiel a jeho funkce byl „mitfára“, což je synonymum dnešního spolujezdce, závozníka. Tehdejší mitfára si ovšem nevezl (s prominutím) zadek ve voze, nýbrž si otláčoval sedací svaly na koni, a to na prvním zleva, přesněji na zadním posedním. Zkrátka a dobře to bylo tak, že kočí řídil dlouhými opratěmi koně z kozlíku a spolupracovník mu pomáhal dirigovat ze sedla. Proč tomu bylo právě tak, nevěděli ani v Poštovním muzeu ve Vyšším Brodě, kde vědí o staré poště vše, že? No dobře, vědí hodně, o té lomnické například jen málo.

Nyní si trochu přiblížme náš poštovní povoz, ujíždějící se zmíněnými už pány pošťáky od Vyškova k Prostějovu. Předepsaná rychlost přepočtená z mílů na kilometry měla činit nejmiň 8 km/hod. V počasí příznivém pak až 10 km/hod. Vůz mohl převážet 6 až 8 cestujících s malými zavazadly a k tomu samozřejmě to hlavní - poštovní zásilky. V onen kritický den bitevní (jak se psávalo) moc

cestujících nebylo. Jakési hraběnky (dvě) plus komorná či společnice jejich, jeptiška řádu žebravého dobročinného a to bylo vše. Byl nečas válečný a též počasí nic moc. Když už jsme u toho vybavení, tak k němu v zimě patřily velké cihly nahřáté na kamnech a zabalené do pytlůviny a ty pak zahřívaly sedací části pasažérů při cestování. No a pak velký nočník za účelem tím, když potřeba náhlá se přihodila. (Ty velké cihly se dochovaly v Lomnici dodnes, nočníky byly porozbíjeny vlastně nedávno.)

V Olšanech poblíž Prostějova začaly dámy z kabiny dávat kočímu znamení „úzkosti nejvyšší“. Ve voze je ukryt kdosi navíc a začíná křičet bolestí! Povoz ale nezastavil, jen zrychlil a v Olomouci všechny cestující ženy vystoupily. Bleskově se přepřáhlo a bez dalších cestujících se pokračovalo dál až do Týněčka (dnešní část Olomouce), kde vůz zajel mimo šosé (silnici) a zastavil. Beze svědků byla odklopena dřevěná sedáčka a zpod ní vytažen sténající mladý muž ve francouzské uniformě. Měl několik poranění ošetřených, jak se tehdy dělalo, vařícím octem a poté omotaných hadrovými cáry. Jak se později tradovalo, šlo o mladého korneta - srovnávací hodností asi podporučík - z Napoleonovy armády, původem to měl být Alsasan, který se ukryl ve stodole stanice v Pozořicích. Pošťákům slíbil velkou odměnu, z níž část na místě vyplatil ve zlatých mincích, když ho převezou kamsi do Slezska k příbuzným. Tak byl naložen a ukrytý pod sedacími dámmami se snažil nenaříkat bolestí.

Vlevo šavle francouzská vzor AN XI, vpravo tesák velitele hasičů v Lomnici z r. 1890 (psalo se o něm v článkách o hasičích na Rýmařovsku).

Kornetovi se v Týnečku asi dostalo ošetření ve formě kořalky na rány i do hrdla a jelo se dál. Cestující už žádní bráni nebyli pod nějakou výmlouvou. Někde před Lomnicí na tehdejší staré poštovní cestě se pošťáci podívali na raněného, než přijedou na stanici, a ke své hrůze zjistili, že je mrtev. Snad to bylo zkratkovité jednání, mohla to být i obava z nemalých potíží, rozhodli se korneta zakopat. Jenže kde, aby nebyli nápadní a aby ho náhodou někdo zase nevykopával? Naštěstí vedla stará poštovní cesta za dnešní domy č. 1 až 12 a asi uprostřed byl dům č. 142 (nyní zbořený), který si koupil poštovní kočí V. Schenk v roce 1797 spolu s pozemkem dosahujícím až k dnešní silnici. Mrtvého zkrátka zakopali na vlastní zahradě Schenkově a pěkně až vzadu, mífára Thiel měl dům opodál. Pak se nedělo nic, léta běžela a o tom, co říkalo svědomí, nevíme nic. Možná to svědomí zas tak úplně tiché nebylo, když se Schenk zčistajasna rozhodl v roce 1823 postavit na své zahradě kříž, dodnes stojící poblíž autobusové za-

stávky u č. 122 přes cestu. Čas běžel neúprosným krokem, Thiel se odstěhoval do Ryžoviště, kde si na náměstí koupil dům, a V. Schenk v roce 1829 doma zemřel.

Lomnicí šly pár let povídačky o výpovědi na smrtelné posteli i o tom, jak Schenk za válek po roce 1805 záhadně zbohatl, když všude okolo byla bída s nouzí, dovršená státním bankrotem. Přesněji když papírové peníze na jednu pozbyly hodnoty tak, že měnová reforma v roce 1953 byla proti tomu vlahým vánkem. Zlato a stříbro si hodnotu udržely, a tak v povídačkách o váčku dukátů odebraném mrtvému kornetovi mohlo být reálné jádro.

No a pak ulétlo asi tak 150 let, po nichž byl dům Schenkův uznán za zchátralý do té míry, že MNV rozhodl o jeho zbourání v akci Z. Dle vyprávění pana Jaroslava Ščudly z Lomnice byl při bourání domu č. 142 nalezen pod selskými kamny jakýsi výklenek a v něm úplně zteřelý tmavý kabát s kovovými knoflíky, v němž byla zabalena šavle a starobylá pistole, obě značně zrezivělé. „Tož z toho už se nevy-

střeli,“ měl prý říci přivolaný člen VB, a tak si pistoli „kdosi“ vzal, a šavli mám v tuto chvíli před sebou. Pro vás, kteří jste trochu v obraze, je to šavle vz. AN XI s mosaznou odlitou rukojetí a košem spolu s jednoduchou tříhrannou čepelí. Na záštitě koše jsou tři staré zářezy a vaší fantazii se meze nekladou, co to mohlo znamenat. Vítězství v boji?

Tím by mohl náš tragický příběh skončit. Zlo, pokud vůbec o nějaké šlo, bylo potrestáno až „tam na hoře“. Poštovní kočí Schenk si ulevil zpovědí na smrtelném loži a mífára, přesněji poštovní spolejzdec, Thiel zbohatl, a jak to mají bohatí lidé často ve zvyku, jistě nezištně konal nějakou dobročinnost v Ryžovišti. Třeba utajeně.

Když už jsme v dobách válek vedených Napoleonem a u jejich dopadu na východní část Rýmařovska, tak ještě jedna velmi málo známá zajímavost. Po roce 1805 byla v katastru obce Lomnice zřízena „koňská nemocnice“, tedy veterinární zařízení pro koně nemocné a lehceji zraněné. Po roce 1806 jich zde bývalo od 600 do

800 kusů. Zařízení se skládalo z proutěných a kůlových ohrad s lehkým nakrytím, střechami ze slámy nebo jehličnatých větví. Součástí nemocnice byla i koňská porážka - kuň měl na vybranou: uzdravený šel zpátky na bojiště, nevyлечený skončil (prý už tehdy) v masových konzervách. Byly to hliněné hrnce a maso se zalilo koňským sádlem.

Léčitelé koní byli „laičtí odborníci“ různých národností, zmobilizovaní proti své vůli v nejrůznějších koutech Evropy, a prý tu byli i dva „mouřeníní křesťanští“. Problémy nastávaly v případech úmrtí „kuršmídů“, jak byli nazýváni. Lomnický farář se je bál pohřbit na hřbitově, a tak jich několik pochovávali na místě, kde ještě nedávno stával dřevěný trámový kříž, což je vlevo od cesty z Lomnice do Ryžoviště na místě zvaném Skalka. Ten kříž tam už není, uhnul a pak jej ještě přejel loni v zimě traktor. Není to asi žádná velká škoda, nedá se sníst a dřevo z něj ani to teplo nevydává kdo by se o to měl postarat, že? Je tolik starostí. *Jaroslav Chytil*

Seriál

Nebojte se první pomoci (3. část)

(Informace Místní skupiny Českého Červeného kříže Rýmařov)

Záchranný řetězec

Záchrana lidského života při úrazech a náhlých příhodách zpravidla není záležitostí jednotlivce. Sestává z logické posloupnosti navzájem

navazujících kroků, jimž se říká záchranný řetězec. Stejně jako u řetězu faktického je jeho síla (účinnost) závislá na nejslabším článku.

Při poskytování ošetření rozlišujeme následující fáze:

1. Přednemocniční laickou (zahrnuje laickou první pomoc a vyrozumění).
2. Přednemocniční neodkladnou péči (ošetření týmem záchranné služby a odborný transport do zdravotnického zařízení).
3. Nemocniční neodkladnou péči (zahrnuje upřesnění diagnostiky a cílenou specializovanou léčbu).

Vyrozumění

Vyrozumění spočívá v přivolání odborné pomoci, kterou je zdravotnická záchranná služba. Celostátně je dosažitelná **na tísňové lince 155**. Aktivaci jiných tísňových linek nelze doporučit, i když je možná, protože tísňové složky si výzvy navzájem předávají. Tento postup je spojen s časovou prodlevou a informačním šumem. Linku 155 obsluhuje kvalifikovaný zdravotnický pracovník, který výzvu vyhodnotí na základě přímé komunikace s volajícím.

Komunikace s operačním střediskem ZZS:

- a) Volající se představí, sdělí, co se přihodilo, pro koho žádá pomoc (počet osob) a kam.

- b) Další komunikaci vede operátor a volající by měl co nej přesněji odpovídat na jeho otázky. Cílem je na základě anamnestických údajů a popisu příznaků vyhodnotit stav pacienta a následně vyslat optimální výjezdovou skupinu.
- c) V průběhu hovoru se operátor informuje o způsobu poskytnuté pomoci, eventuálně doporučí další postup. Rady k poskytování laické první pomoci jsou nedílnou součástí jeho služebních povinností.
- d) V závěru hovoru volající operátorovi upřesní příjezdovou trasu, zdůrazní důležité orientační body, domluví způsob kontaktu a oznámí číslo svého telefonu.
- e) Sdělení čísla vlastního telefonu je nesmírně důležité. Pokud operátor na základě prvních informací stav pacienta vyhodnotí jako kritický, přeruší hovor, aby bez ztráty času aktivoval výjezdovou skupinu. Po jejím vyslání aktivně kontaktuje volajícího a standardním způsobem pokračuje v upřesňování údajů.

Nejčastější chyby v komunikaci s operačním střediskem ZZS:

- a) Volající sdělí jméno a adresu postižené

osoby a neuvědomí si, že není uvedeno na domovním zvonku.

- b) Obyvatelé činžovních domů si neuvědomí, že vchod je v noci uzamčen a zvonky bývají nefunkční nebo nečitelné.
- c) Vesničtí obyvatelé udají číslo popisné a neuvědomí si, že není umístěno na viditelném místě, případně chybí.
- d) Při zásazích v terénu - lesy, pole, louky apod. - nečeká u výjezdu ze silnice kontaktní osoba.

Záchranná služba může pomoci jen tomu, koho skutečně najde. Hledáním pacienta se mnohdy ztratí více času než jízdou ze vzdálené základny. Pokud jste zavolali záchrannou službu, vyčkejte jejího příjezdu.

Co má přednost: poskytnutí první pomoci, nebo vyrozumění?

Obojí se má provést co nejdříve, nejlépe současně, což je možné, pokud je na místě přítomno více osob. V případech bezprostředního ohrožení života za přítomnosti jediného zachránce je lépe **dříve konat, potom volat.**

*MUDr. Juljo Hasík
(Nebojte se první pomoci)*

O uprchlíka nemělo infekční oddělení zájem

Rýmařovští policisté zadrželi 13. prosince v restauraci na autobusovém nádraží v Horním Městě 15letého svěřence diagnostického ústavu v Bohumíně. Chlapec uprchl z infekčního oddělení havířovské nemocnice, kde byl hospitalizován po pokousání psem. Policisté kontaktovali lékařku uvedenou nemocnice, avšak ta namítla, že pro mladíkovy úteky již o něj nemají zájem. Poté policisté telefonovali s pracovnící diagnostického ústavu, která uvedla, že pro mladíka nemají jak přijet a žádají o jeho převoz. Policisté zadržitého chlapce eskortovali do diagnostického ústavu služebním vozidlem.

Zloděj tajně vrátil ukradené auto

Hned dvě krádeže aut se odehrály v Rýmařově 18. prosince. V noci z 18. na 19. prosince odjel neznámý pachatel s vozidlem Nissan Patrol zaparkovaným před domem. V nádrži bylo asi 75 litrů nafty a ve vozidle měl majitel doklady a další věci. Celkem mu vznikla škoda za 258 tisíc Kč. Po vozidle bylo vyhlášeno celostátní pátrání.

Nad ránem 18. prosince si „vypůjčil“ neznámý pachatel Ford Escort, který jeho majitel zaparkoval poblíž vchodu do klubu v ulici J. Sedláka. Už odpoledne se však majitel dostavil na služebnu policie s tím, že auto našel na stejné ulici v Rýmařově u budovy základní školy. S vozidlem mělo být ujeté asi 100 km a zůstalo nepoškozené. Majitel vyčíslil pouze škodu na benzínu za asi 300 Kč.

Agresivní lupič skončil ve vazbě

V pátek 16. prosince zahájil bruntálský policejní komisář stíhání 47letého muže z Rýmařova pro trestný čin loupeže. Skutku se měl dopustit v rekreační chatě v Jamartících, kde byl na návštěvě. Obviněný muž napadl 54letou ženu, která v chatě bydlí. Při útoku se choval velmi agresivně, několikrát ji udeřil do obličeje, chtěl po ní peníze a strhl jí prsteny z ru-

kou. Poté z chaty utekl. Žena utrpěla různá drobná poranění bez nutnosti hospitalizace. Muž byl ještě téhož dne zadržen. Oba prstýnky v hodnotě asi 2 tisíce Kč se policistům podařilo získat a vrátit je zpět majitelce. V sobotu 17. prosince byl obviněný eskortován do vazební věznice v Ostravě.

Podvod se stavebním spořením nevyšel

Bruntálský policisté šetří úvěrový podvod, kterého se měla dopustit 28letá žena z Ryžoviště. Byla obviněna, že při vyplácení úvěru na 180 tisíc Kč ze stavebního spoření předložila dvě faktury, o kterých však spořitelna později zjistila, že je firma nevystavovala a práce neprováděla. K vyplácení úvěru tak došlo neoprávněně. O fakturách bylo zjištěno, že byly firmě orazítkované a podepsané odcizeny. Dále policisté zjistili, že při vyřizování úvěru žadatelka předložila zfalšované doklady o příjmech. Ve věci byla obviněna i 44letá žena, která se na vyplácení úvěru měla podílet.

Zaútočil na domněle těhotnou ženu

Před nádražím v Rýmařově došlo 22. prosince k násilnému incidentu, jehož obětí se stala údajně těhotná žena. 14letý chlapec měl za účasti dalších šesti osob nejdříve oslovit 26letou ženu se žádostí o cigaretu, a když mu žena odpověděla, že žádné nemá, začal jí vulgárně vyhrožovat a vzápětí ji zařátou pěstí udeřil do obličeje i do břicha. Pak ještě ženu uchopil za oděv a shodil ji do sněhu. Žena uvedla, že je v rizikovém těhotenství, a proto jí byla přivolána RZS Rýmařov a byla převezena do nemocnice, kde se však její těhotenství nepotvrdilo. Nezletilého útočnicka policie bezprostředně po incidentu vrátila zpět do výchovného ústavu a bude proti němu zahájeno soudní řízení.

Držitel ZTP okraden v nočním baru

V noci 19. prosince využil zloděj značné podnapilosti 60letého muže v nočním baru na náměstí v Rýmařově a z náprsní kapsy bundy, kterou měl na sobě, mu

odcizil sáček, který majitel používal místo peněženky. V sáčku měl právě hotovost 15 tisíc Kč, občanský průkaz a další doklady včetně průkazu ZTP. Policistům se 21. prosince podařilo ustanovit z krádeže podezřelého 43letého muže, který ale tvrdí, že pouzdro majiteli vypadlo a on ho pouze našel.

Udeřil ženu mezi dveřmi

Obětí brutálního útoku se stala 29letá žena z Rýmařova. Večer 13. prosince u dveří jejího bytu zazvonil neznámý muž, který ji v okamžiku, kdy otevřela, udeřil do obličeje. Pak zabouchl dveře bytu a utekl. Žena utrpěla otřes mozku a musela být hospitalizována. Na základě lékařské zprávy nyní rýmařovští policisté překvalifikovali čin z původně šetřeného přestupku na podezření z trestného činu ublížení na zdraví.

Krádeží lyžařského vybavení přibývá

K dalším krádežím lyžařského vybavení došlo mezi svátky v Karlově. Sjezdové lyže za 12 tisíc Kč zapichnuté ve sněhu před chatou si odnesl zloděj 26. prosince odpoledne a v noci zmizely z neuzamčené lyžárny dva páry lyžařských bot za více než 8 tisíc. O tři dny později byly odcizeny 4 páry sjezdových lyží za 39 tisíc Kč z uzamčené chodby rekreační chaty.

Policie znovu upozorňuje na riziko krádeží lyží a dalších sportovních potřeb na horách!

Opilý výtržník skončil na záchytce

Rýmařovští policisté šetří případ výtržnictví 22letého muže, který měl 29. prosince v odpoledních hodinách v restauracích Na Kluzišti a Erna v Rýmařově slovně i fyzicky napadat personál a hosty. Jeho útoky zastavila až přivolaná policie. Při převozu na obvodní oddělení se však opilý mladík sebepoškozoval údery hlavou o služební vozidlo a následně do zdi oddělení. Musel být převezen na záchytnou stanicí v Opavě, kde bylo mu naměřeno 2,41 promile alkoholu v krvi.

V Karlově havaroval záchranářský skútr

Člen horské služby se sněžným skútretem havaroval na parkovišti u sjezdovky Myšák v Karlově pod Pradědem. Při zatáčení narazil do zaparkovaného Peugeotu. Ke střetu došlo v době, kdy záchranář na skútru vezl zraněnou osobu. Hmotná škoda činí asi 120 tisíc Kč.

Narazil do závory železničního přejezdu

Hned druhý den nového roku došlo na Rýmařovsku k nehodě s vysokou škodou. 18letý řidič Volkswagenu jel příliš rychle a při průjezdu zatáčky těsně před železničním přejezdem mezi obcemi Valšov a Lomnice dostal smyk. Situaci nezvládl a s autem vyjel přes kolejiště mimo komunikaci, kde narazil do kovového sloupu železniční závory. Na autě vznikla škoda za 100 tisíc Kč a na železničním zabezpečovacím zařízení rovněž za 100 tisíc Kč.

Neodváděli daně

Na přelomu roku byli obviněni tři muži z Bruntálska kvůli neodvádění povinných odvodů. Dva muži ve věku kolem 50 let jsou stíháni za neodvedené pojistné za zaměstnance akciové společnosti v Malé Morávce ve výši přesahující 100 tisíc Kč. 34letý muž z Rýmařova je zase obviněn z trestného činu neodvedení daně a pojistného za zaměstnance společnosti se sídlem v Rýmařově, kterou vedl jako jednatel. Celkově nebylo odvedeno více než 200 tisíc Kč, ačkoliv daň i pojistné byly zaměstnancům sráženy z výplat.

Bude spát na kradených postelích

Tři váleudy si zřejmě doma smontuje neznámý pachatel, který se během svátků vloupal do výroby nábytku v Ryžovišti. Dostal se do skladu hotových výrobků, odkud odnesl kompletní součástky ke třem váleudám. Krádeží vznikla škoda za více jak 10 tisíc Kč.

*Zpracovala redakce
na základě podkladů
tisk. mluvčí PČR Bruntál*

Co je to, když se řekne

na téma etiketa

Každý turista, který vyrazí do cizích, mnohdy velmi vzdálených krajů, neopomene se vyzbrojit určitými nezbytnostmi - vyřídí všechny potřebné dokumenty, pojištění, případně se nechá očkovat proti exotickým chorobám a do svého zavazadla přibalí vedle oblečení a osobních potřeb i několik drobností pro strýčka Příhodu a slovník s nejdůležitějšími frázemi. Tím je vyzbrojen pro případ, že by musel komunikovat s místním obyvatelstvem, k čemuž se uchyluje pouze ve chvíli krajní nouze. Pokud k tomu ovšem dojde a nebo hůř je-li nutno komunikovat na vyšší úrovni, např. při společenské události, která se nebohému turistovi připele do cesty, se slovníkem si již vystačit nelze. Ne nadarmo se totiž říká „jiný kraj - jiný mrav“. Zde přichází na řadu nejen znalost společenských obrátů, ale celého bontonu, zvyklostí, zkrátka pravidel chování.

Jiří Stanislav Guth-Jarkovský

Pravidla společenského chování dané země vycházejí z mentality jejího obyvatelstva. Je například známo, že Němci si potrpí na korektnost a přesnost, zdraví se stiskem ruky, při přípitku netukají sklenicemi a upřednostňují oslovení jménem, zatímco Rakušané jsou rádi oslovení titulem. V Polsku by zvláště turistky neměla překvapit romantická galantnost, k níž patří líbání ruky, v Rusku zase překypující pohostinnost, kterou není radno pohrdat. Ve Francii můžeme očekávat zdvořilost, ale i jistou dávku neformálnosti, která je projevem osobitosti a šarmu, v Anglii naopak dosud přezívají některé velmi formalizované zvyky, např. při servírování čaje, které je dobré znát, abychom hostitele neurazili. Nejméně formálnosti lze očekávat od

Američanů, ovšem kamarádský tón nesmí svádět k familiárnosti, Američana přeci jen zajímají nejvíce fakta, a nikoliv osobní pocity. Je zřejmé, že bez znalostí etikety se často dostaneme do trapné situace nebo se dokonce úplně zneemožníme. Okřídlená rada, jak tomu předejít, zní: „*Podrob se mravům každé země, jež neshledávej ani divnými, ani směšnými nebo divokými, vyjma mravy Kanibalů.*“ Autorem této maximy je nestor slušného chování za každé situace Jiří Stanislav Guth-Jarkovský (1861-1943). Kulaté výročí jeho narození si připomínáme právě v těchto dnech, a tak snad neuškodí představit si jeho zajímavou osobnost a několik ukázek z jím proklamovaných zásad, jež shrnul ve svém *Společenském katechismu* (1910). Je to s odstupem bezmála století čtení zajímavé i docela zábavné.

Český publicista, pedagog a organizátor sportovního hnutí Jiří Stanislav Guth-Jarkovský se narodil před 145 lety v Heřmanově Městci na Chrudimsku jako Jiří Guth. Vystudoval pražskou Karlo-Ferdinandovu univerzitu a stal se prvním doktorem filosofie na její české části. O jeho všestrannosti svědčí, že vedle filosofie absolvoval i studia matematiky a fyziky (působil posléze jako gymnaziální profesor) a navíc navštěvoval varhannickou školu a zpíval v Hlaholu. Přitom svůj život spojil i se sportem - na studijní cestě do Francie se spřátelil s baronem Pierrem de Coubertinem, obnovitelem myšlenky Olympijských her, a stal se v roce 1894 zakládajícím členem Mezinárodního olympijského výboru. Roku 1896 založil Český olympijský výbor a až do roku 1929 byl jeho předsedou. Guth-Jarkovský prosadil pravidlo, že členy MOV se stávaly národní, a nikoliv státní výbory. Díky tomu se mohli Češi účastnit Olympijských her samostatně, ačkoliv tehdy ještě patřili do Rakouska-Uherska. Guth-Jarkovský byl kromě toho velkým propagátorem turistiky a působil i jako předseda Klubu československých turistů.

Jiří Stanislav Guth-Jarkovský je ponejvíce znám jako autor pravidel etikety a několika příruček společenského chování (*Společenský katechismus, Stolničení, Základy společenské výchovy*). Čteme-li si

dnes jeho do nejmenších podrobností vypilované zásady, často se neubráníme úsměvu. V době první republiky však Guthovi vynesly vysoké uznání a po roce 1918 i post prvního ceremoniáře prezidenta T. G. Masaryka. Guth-Jarkovský navrhl pro prezidentskou kancelář nejen pravidla slavnostních ceremoniálů, která s malými úpravami platí dosud, ale také statut Řádu bílého lva, nejvyššího státního vyznamenání.

Ve Společenském katechismu uvádí Guth-Jarkovský tři základní pravidla chování - slušnost, zdvořilost a takt. Slušnost je vrozeným stavem mysli, zatímco zdvořilost je uvědomělým výrazem slušnosti. Slušnost život společnosti umožňuje, zdvořilost jej usnadňuje. Nejvyšší schopností je takt (z lat. tactus - hmat, cit, účinek doteku), který představuje umění vcítit se do situace druhých a předejít tak všemu, co by se jich mohlo nepříjemně dotknout. Na základě těchto tří „kamenů“ pak Guth-Jarkovský vystavěl celou vědu o společenském chování v nejrůznějších situacích. Netajil se tím, že inspirací mu byla francouzská etiketa, která byla stejně jako celá francouzská kultura pro prvorepublikové Československo nejvyšší metou. Vydejme se tedy do zašlého světa dam v kloboucích a rukavičkách a pánů ve fracích, kteří byli doslova na každém kroku provázeni vztýčeným prstem Jiřího Stanislava Gutha-Jarkovského.

Na ulici: „(...) *kdykoliv pozorujeme, že nechtě jsme překážkou jiným, při chůzi na ulici, v tramvaji apod., neopomeňme požádati krátce za odpuštění pouze slovy „Račte odpustit“, nebo kratším francouzským „Pardon“.* Vůči dámě dlužno posmeknouti. Bylo by hrubým poklesekem, kdybychom jsouce zabráněni na ulici do hovoru s někým nebo čtouce noviny, vrazili do neznámého a neomluvíli se. Jest chyba na naší straně, neboť jest naší povinností na ulici koukati na cestu. Vrcholem nezdvěřilosti bylo by ještě k tomu plísňiti neznámého, do kterého jsme vrazili. (...) *Nesluší se na ulici dívati se do zrcadel ve výkladních skříních nebo používatí tabulových skel výkladů, kaváren a t. p. za zrcadla.* (...) *Upustí-li dáma mimochodem nějaký předmět, mimojdoucí pán ochotně po něm se shýbne a zdvo-*

řile jí jej podá. Stejně, stane-li se cos podobného dámě sedící vedle něho na místě veřejném. Ale okolnosti této nesmí pán využívatí k zapředení jakéhokoliv rozhovoru s dámou. Mnozí pánové bývají úslužnými přes míru a také tu všeho mnoho škodí. Strážte se nešikovné horlivosti, a upustí-li dáma deštník na chodníku protějším, neutíkejte přes jízdni dráhu jej zvednout. Nebo dokonce nespíchejte vykonat nějakou úsluhu tak, abyste při tom upadli. (...)

Dámě se nezavděčíte, připomenete-li jí, že má volněný účes nebo klobouk nakřivo a šaty pomačkané, kdežto pán s díkem přijme upozornění na nějaký křiklavý nedostatek toalety náhodně vzniklý. Ale vždy upozornění musí se diti diskretně, aby neuráželo. (...)

Pán nikdy nenabídne mladé dámě ochranu svého deštníku. Ostatně žádá slušná dáma nabídky takové nepřijme. (...)

Nikdy nevycházejme z domu neudbale ustrojeni, bez kravaty neb dáma bez klobouku (vyjímaje na letním venkovském pobytu). (...)

Dámy nikdy nevycházejte bez rukavic. Je-li toaleta zapínací, neopomeňte zapnouti i poslední knoflík. I sebe menší nedostatek v této příčině může vzbuditi zdání nepořádku. Stejně pán musí zapnouti všechny knoflíky své vesty, za větru svrchník nesmí zůstatí otevřený, aby šosy jeho nevlály. (...)

V obchodě: „Vcházíme-li do krámu nikoli obecně přístupného, jako bývají některé velkoměstské velkoobchody, vezdy pozdravíme. Ve většině krámů dlužno smeknouti, a pán zůstane s hlavou nepokrytou zejména, jsou-li v krámě dámy.

V krámě mluvíte určitě a klidně. Nevolejte na personál z dálky. Nedotýkejte se zboží, nebyli-li jste k tomu vybídnuti nebo nepožádali-li jste za dovolení.

Nedávejte si ukazovati předměty, jež nemáte v úmyslu koupiti. Neháňme to, co se nám nelíbí. Neobratnému zřizenci nevyčítejte jeho neobratnost a sami se chovejte tak, abyste svou neobratností na sebe neupozornili.

Se zřizenci nepouštějme se do řeči zbytečných a nevyprávějme jim věci soukromých, jako proč, nebo komu kupujeme, za jakým účelem, leč by toho výběr předmětu nutně vyžadoval. Neptejte se, co soudí zřizenci o předmětech vybraných, jim

do vaší koupě nic není a možná že mají vkus docela jiný než vy.“

Na kluzišti: „Brusle přípínej klidně, neboť ukvapení mstí se pak nepěkně. Znamé dámě můžes brusle připnouti, dáma však na tuto službu nečeká. Také neznámé dámě pomoz, vidíš-li, že její brusle uvádí ji v rozpaky a že není na blízku zřízence. Nebruslete v zimníku nebo v kožiše, dámy v pláštích, a vždy v čapce, nikoli v klobouku; páni ne v cylindru. Nezastavujte se uprostřed kluzišť, abyste nepřekáželi a krasobruslařům nejezdíte do cesty. (...)

Dáma klad větší váhu na klidné, pěkné bruslení, než na všelijaké umělé kudrlinky. Dáma sama neukazuje příliš svého umění, aby neob-

racela na sebe obecné pozornosti, to slušně jen ve dvojicích a na nejvyšší při veřejném závodě. Právodu pána nepředstaveného dáma nepřijme, na kluzišti jako na plese. (...)

Jezdí-li pán s dámou, nekouří. Ohořelého doutníku nebo cokoli jiného, ani sirky neházejte na led, je to nebezpečno pro bruslící. — Večerní bruslení, slavnosti kostymní na ledě a pod. nenavštěvuj dáma nikdy sama; při maškarách nechovej se příliš bujně!“

Při zásnubách: „V mnoha rodinách předchází svatbu důvěrná slavnost zasnoubení. Je-li tomu tak, smluví se den slavnosti nejen se snoubencem, ale i s jeho rodiči. Snoubenec bude ve výběru svých hostů, které přejí míti pozvány, velmi skrom-

ným, udáváje jenom členy rodiny a nejvyšše velmi důvěrné přátele. Nepozve osob, které nemají žádného vztahu k rodině snoubenčině, nebo společníků svého dřívějšího mládeneckého života. (...)

Snoubenec v den zásnubní pošle nevěstě kyticí bílých květin, zejména takových, které snoubenka zvláště miluje. (...) Vedle toho přinese sám snoubenec své snoubence zásnubní prsten, jež podá v pouzdře. Dívka sama pouzdro otevře a podá prsten snoubenci, který jí ho navlékne na čtvrtý prst levé ruky, kterou poté snoubenec políbí. Často dá matka při této příležitosti dovolení prvního polibku, aspoň na čelo snoubenky.“

Na vemisáži: „Dámy oblékají ele-

gantní úbory vycházkové, páni žaket nebo redingote a cylindr. Původci obrazů bývají přítomni a sluší se promluvit tu se známým umělcem několik lichotivých slov, jež sám umělec nepokládá za objektivní kritiku svého díla, ale která mu nejsou nepřijemná. Na vystavovaném díle uměleckém jistě lze najíti aspoň něco pěkného a to vyzvedni nejvíce. Je-li to nějaký futuristický nebo kubistický nesmysl, kterým malíř buď je na počátku hledání něčeho ohromujícího nebo již na konci svého umění, nebo si jen tropí z obecenstva kašpary, řekni aspoň, že je to zvláštní.“ ZN

(Citováno z knihy
Společenský katechismus
J. S. Gutha-Jarkovského)

Ohlédnutí za vánočními a novoročními svátky

Návštěva v Dětském domově v Janovicích

Tak jako každý rok, i letos v neděli 18. prosince v odpoledních hodinách navštívili Dětský domov v Janovicích zástupci místní organizace ČSSD z Rýmařova a Dolní Moravice, aby dětem přinesli ovoce a sladkosti a předali finanční dary. Je už tradicí, že obě organizace ČSSD spolupracují s domovem při různých příležitostech, ať je to například Den dětí, opékání na zahradě nebo Mikuláš.

Už při vstupu na oddělení nás přivítaly děti a hlavně oblíbený Armando. Děti zazpívaly koledy, přednesly básničky a potom se s chutí pustily do ovoce a sladkostí. Nedělní návštěvy se za místní organizaci Rýmařov zúčastnili místostarosta Ing. Jaroslav Kala, Jiřina Pavlásková, Miroslav Vojáček, Jan Dohnal a za Dolní Moravici Marie Velebná s Růžnou Uhlíkovou.

Zástupci Místní organizace ČSSD Rýmařov

Foto: archiv MO ČSSD Rýmařov

Kašpárkovy Vánoce

V Lomnici i letos navázala zdejší základní a mateřská škola na tradici navodit správnou vánoční atmosféru s mírným předstihem. Děti společně s učitelkami připravily pro širokou veřejnost dramaturgii pohádek. Ti nejmenší za všeobecného veselí zahráli Zvířátka a loupežníky. Školáci vystoupili s dramaturgií svátečně laděného příběhu Kašpárkovy

Vánoce. Na závěr si jako každým rokem bývalé žákyňe školy secvičily pásmo koled, které s nimi v závěru zpíval celý sál. Vystoupení završil tradiční jarmark s keramickými betlémy, svícny, obrázky, vánočními ozdobami. Poslední návštěvníci a diváci se spokojeně rozcházel domů v podvečerních hodinách.

Vedení ZŠ Lomnice

Foto: archiv ZŠ Lomnice

* * * Vyřešili jste správně naši vánoční soutěž? * * *

Malý vánoční test

1e, 2a, 3g, 4b, 5f, 6h, 7c, 8d.

Správné odpovědi vánočního soutěžního kvízu:

1a, 2b, 3c, 4a, 5b, 6a, 7c, 8c, 9b, 10a, 11a, 12b, 13c, 14c, 15b, 16a, 17a, 18c, 19c, 20b.

Stupnice ohodnocení:

0 až 8 bodů:

Pokud jste něco dostali k Vánocům, je to do nebe volající nespravedlnost. Za takový výsledek si nezasloužíte ani shnilé brambory. Přesto vám přejeme všechno nejlepší do nového roku.

9 až 14 bodů:

Bez obav si zkuste oslavovat i jinde než v České republice, neztratíte se. Pohodu a úspěchy vám

však přejeme v novém roce, i kdybyste nevytáhli paty ze svého bytu.

15 až 20 bodů:

Nechť je pro vás nový rok mimořádně úspěšný a radostný, za tu řadu vědomostí byste měli být odměněni.

Slabiková vánoční křížovka

Začátek krásných starých svátků hodnotil Jan Neruda takto: „Štědrý večer, toť prý jediný den v roce, čistě „rodinný“ den, z jehož rodinného štěstí naběříme zase síly na celý rok.“

Osmisměrka

Dva turisté zabloudí v horách a najde je bernardýn se soudkem rumu. „Podívej, nejlepší přítel člověka!“ „Máš pravdu...! A nese ho pes.“

Velká vánoční švédská křížovka

V nastávajícím roce přeje redakce čtenářům zdraví a úspěchy

Štěstí se usmálo na tři luštětely: paní **Lenku Beranovou** z Rýmařova, **Rudolfa Heisiga** z Bohuslavic a **Josefa Vlacha** z Rýmařova, které vylosovala ředitelka Střediska volného času - vydavatelka Rýmařovského horizontu - paní Marcela Pavlová.

Úspěšní soutěžící od nás dostanou věcné dárky, které věnovala firma PC servis Michala Ihnáta a Jana Elšíka a knihkupectví U Radnice. Redakce děkuje všem zúčastněným a také zmiňovaným sponzorům. JiKo

NAŠE LISTÁRNA

otevřený dopis

Ing. Josef Švéda, Dukelská 4, 795 01 Rýmařov, tel. 554 212 066, 723 705 203,
e-mail: josefsveda@tiscali.cz,
Poradce ekologického zemědělství

Rýmařov 24. 11. 2005

Prezident České republiky
Václav Klaus

H r a d
P R A H A I

Věc: Žádost o převzetí záštity nad projektem: „Biopotraviny pro děti“.

Na základě Vašeho vystoupení ve veřejnoprávní televizi v souvislosti s konstatováním, že máme smutný světový primát v úmrtí na kolorektální karcinom a přední místo v onemocnění kardiovaskulárního systému, Vás žádám o převzetí záštity nad výše uvedeným projektem jako součást primární prevence zdravotního stavu naší mladé generace.

Je lepší produkovat bioprodukty v ekologickém zemědělství, než budovat onkologické kliniky pro děti.

Děkuji Vám předem za kladné vyřízení této tolik důležité žádosti, která podpoří úsilí stovek biozemědělců a následně umožní trvalé rozšíření ekologického zemědělství na celé území naší krásné republiky.

Josef Švéda

Spotřeba tepla na sídlišti Dukelská

V dřívějším vydání Rýmařovského horizontu byl uveřejněn článek týkající se nesporných výhod u panelových domů zateplených termofasádou, případně ještě

navíc s kompletně provedenou výměnou klasických oken za plastová vakuovaná okna. Následující tabulka spotřeby tepla na sídlišti Dukelská jasně ukazuje před-

nosti a výhody provedených investic například u obytného domu na Dukelské ulici č. 5, kde je rozdíl spotřeby tepla nejmáramantnější.

ulice Dukelská	ZÁŘÍ	ZÁŘÍ	ŘÍJEN	ŘÍJEN	LISTOPAD	LISTOPAD	PROSINEC	PROSINEC	na 1 byt Kč prosinec
	GJ	Kč	GJ	Kč	GJ	Kč	GJ	Kč	
č. 1	60,9	20.462	77,9	26.176	148,9	50.030	200,6	67.402	2.106
č. 2	63,7	21.403	87,1	29.266	153,2	51.475	203,3	68.309	2.135
č. 3	46,4	15.590	70,6	23.722	142,6	47.914	193,6	65.050	2.033
č. 4	51,0	17.136	82,3	27.653	128,7	43.243	167,5	56.280	1.758
č. 5	21,4	7.190	34,9	11.727	77,4	26.006	102,1	34.306	1.072
č. 6	67,6	22.714	84,7	28.459	152,3	51.173	209,0	70.224	2.195

Největších úspor, jak již bylo řečeno, dosahuje dům č. 5, který je kompletně zateplený a má vyměněná okna. Družstevní dům č. 4 má provedeno zateplení a částečnou

výměnu oken. Z uvedené tabulky vyplývá, že je možné prokazatelně dosáhnout 50% úspory tepla. Tato skutečnost by měla být výzvou pro starostu a zastupitele v souvis-

losti s akcí „Panel“ u obecních panelových domů.

Ing. Josef Švéda,
člen dozorčí rady Tepla, s. r. o., Rýmařov

Bigbeatové Vánoce tradičně zakončily rockovou sezónou

Koncert rockových kapel Bigbeatové Vánoce udělal již tradičně důstojnou tečku za rockovou sezónou 2005 v Rýmařově. 25. 12. se na pódiu velkého sálu SVČ v Rýmařově sešly kapely Kanava, Hechitera, The Pant, Moskvič, Mroš & The Voices a Nonsense.

Akci zahájila domácí Kanava, která svým vystoupením potvrdila, že je kapelou, která si zaslouží pozor-

nost posluchačské veřejnosti a v podstatě jenom čeká na příležitost, která ji dostane z poněkud stojatých rýmařovských vod. Následovali matadoři rýmařovského hardcoru Hechitera. Kapela je koncert od koncertu vyhranější a na Bigbeatových Vánocích předvedla, že rozpumpovat fanoušky v sále jí nedělá nejmenší problém. Poté si na scéně rozložila svoje aparátury havířovská formace Mroš

& The Voices a svým technicky dokonalým vystoupením nenechala nikoho na pochybách, že patří na pomyslnou špičku nekomerční rockové scény. Mroš & The Voices vystřídali Nonsense z Velkého Mezifčičí a rozpoutali hardcorové tsunami, jehož výsledkem byly bouřlivé ovace publika a ne jeden přídavek. Za všeobecného hlaholu proběhlo i vystoupení známé skupiny The

Pant z Břidličné, která se už několik let těší velké oblibě nejen u rýmařovského publika.

Závěr pak patřil nejhorší rockové kapele v širokém okolí, dementkvartetu Moskvič. Ti se svého úkolu - vyhnat nad ránem lidi ze sálu - zhostili na výbornou a rok 2005 byl z rockového hlediska za námi. Dej, Rockere Všemohoucí, ať je rok 2006 alespoň takový, jaký byl ten loňský. Johan

Sport

Rýmařovský desetiboj 2006

Ve středu 28. prosince 2005 proběhla čtvrtá disciplína Rýmařovského desetiboje - kuželky. Hrál se na 60 hodů sdružených v kuželně TJ Jiskra Rýmařov. Celá akce měla hladký průběh a byla provázena výbornou atmosférou na dráhách i v hledišti. Jak již bývá pravidlem, kuželky táhnou. Na dráze se sešlo 80 z celkového počtu

86 účastníků desetiboje. Potěšitelné je, že čtyři z nich využili poslední možnosti přihlásit se do letošního jubilejního ročníku. Doufejme, že se se všemi budeme setkávat i při dalších disciplínách. Jaké jsou však samotné výsledky kuželek. Šlo o technickou disciplínu, takže logicky ti, kteří se s touto disciplínou setkali poprvé nebo podruhé,

měli dost „děr a buzarů“, ale věříme, že se tímto ani následným namožením některých svalů nenechají od tohoto nádherného sportu odradit. Je patrné, že kuželky dosahují v Rýmařově vysoké kvality a mají zde široké zázemí, o čemž svědčí 23 dvoustovkových čísel. Mnozí účastníci si pochvalovali, že naladili formu v pravý čas.

Výsledky jednotlivých kategorií:

Ženy A:	1. Hana Hájková 241 b.	2. Marcela Žáková 191 b.	3. Jana Pitorová 181 b.
Ženy B:	1. Zdena Wernerová 252 b.	2. Alena Jurášová 223 b.	3. Markéta Míčková 220 b.
Muži A:	1. Broňa Rektořík 243 b.	2. Jiří Jaroš 231 b.	3. Karel Toman ml. 227 b.
Muži B:	1. Jiří Lisický 236 b.	2. Jarda Hofman 212 b.	3. Karel Toman st. 212 b.
Muži C:	1. Antonín Konečný 239 b.	2. Ladá Štrbík 226 b.	3. Jarda Přecechtěl 219 b.

Za hladký průběh akce patří poděkování všem, kteří pomohli s její organizací, především Aleně Jurášové, Daně Doleželové a Rudolfu Heisigovi. Děkujeme i službě zajištěné oddílem kuželek, jmenovitě panu Zdeňku Dědáčkovi a Věře Tomanové.

Celkové pořadí po čtyřech disciplínách (turistice, běhu na 1000 m, střelbě ze vzduchovky a kuželnách) vypadá následovně:

Ženy A:	1. Marcela Valová	2. Eva Holubová	3. Marcela Žáková
Ženy B:	1. Bohumila Konečná	2. Alena Jurášová	3. Markéta Míčková
Muži A:	1. Ivo Soviš	2. Jiří Jaroš	3. Vladimír Kistan
Muži B:	1. Jaroslav Lachnit	2. Josef Svedoník	3. Ivo Volek
Muži C:	1. Vojtěch Smetana	2. Antonín Konečný	3. Ivan Soviš

Další disciplínou bude **běh na lyžích**, který se uskuteční v **sobotu 28. ledna 2006 od 9.30** v zahradě Hedvy.
Výbor Rýmařovského desetiboje

Úspěchy rýmařovského aerobiku v závěru roku 2005

Reprezentanti sportovního klubu Studio Sport a zdraví Rýmařov absolvovali v závěru roku tři krajské soutěže, v nichž v silné konkurenci klubů z celé Moravy

a Slezska obstáli na jedničku a zúročili tak svoji celoroční poctivou přípravu. Děkujeme všem závodníkům za dobrou reprezentaci a přejeme hodně

sportovních úspěchů v roce 2006.

Rádi bychom také pozvali všechny příznivce závodního aerobiku v sobotu 4. února 2006 do

Střediska volného času, kde proběhne 4. ročník krajské nepostupové soutěže Rýmařovský soutěžní aerobik Master Class.

Zdeněk Křížka, prezident SK

Dosažené úspěchy:

19. 11. 2005 Ostravský pohár

Kategorie 8 - 10 let

Tereza Krywdová 4. místo
Nela Paulerová - finálové umístění

20. 11. 2005 Soutěžní aerobik Master Class - Olomouc

Kategorie 8 - 10 let

Tereza Krywdová - finálové umístění

Kategorie 14 - 17 let

Zuzka Bučková - finálové umístění

Kategorie nad 18 let

Lýdie Švédíková - 1. místo
Olga Človečková - 6. místo

Gábina Kovářiková - finálové umístění

10. 12. 2005 Soutěžní aerobik Master Class - Ostrava

Kategorie 8 - 10 let

Tereza Krywdová - 2. místo
Markéta Křenková - semifinále
Petra Vopařilová - semifinále

Nela Paulerová - semifinále

Kategorie 14 - 17 let

Zuzka Bučková - finálové umístění

Kategorie nad 18 let

Olga Človečková - 6. místo
Gábina Kovářiková - 7. místo
Silva Rožňáková - 8. místo
Míša Mezihoráková - 10. místo

Koleda ... koleda ... Štěpáne

Na Druhý svátek vánoční loňského roku se uskutečnil II. ročník Štěpánské desítky za účasti běžců z Rýmařovska, Vrbenska a Berounska. Hlavním motem bylo setkání sportovců a aktivní pohyb v povánočním přejídání a lenošení. Závod se tentokrát neběžel tak jako v minulém ročníku ke Škaredé jedli, ale vedl od staroveské pekárny do Žďárského Potoka k penzionu Relaxa, nahoru ke státní silnici č. 11 a zpátky. Běhu se zúčastnily asi tři desítky závodníků. Snad se příštího ročníku zúčastní další běžci, kteří nechtějí vánoční svátky strávit jen lenošením. Pořadatelé děkují za podporu firmě Reelza Jana Bršťáka ze Staré Vsi, obci Stará Ves a Cykloklubu ve Staré Vsi.

Karel Stržínek

Foto: Karel Stržínek

Naši, moji rádčové, naši?

Slovy „klasika“ představujeme sportovní projekt nazvaný Hledání nové Kateřiny Neumannovou, který druhým rokem realizují sponzoři naší v současnosti neúspěšnější reprezentantky bílé stopy. Je jistě chvályhodným záměrem popularizovat běžecké lyžování mezi dětmi. Projekt se zaměřuje na dívky a chlapce ročníku 1992 a 1993 a sestává z krajských kol a následného finále. To se bude konat v březnu v Liberci a postoupí sem jen ti nejzdatnější z kol krajských. Dnes už víme, že město Rýmařov bude mít v Liberci díky žákům místních sportovních tříd své reprezentanty!

Foto: archiv ZŠ Rýmařov

V sobotu 7. ledna 2006 se ve Veřovicích konal 2. závod zmíněné série za účasti mladých lyžařů z téměř celé Moravy. Přehled výsledků:

mladší žákyně			mladší žáci		
1.	N. Klestilová	Rožnov p. R.	1.	O. Svíder	Třinec
2.	I. Lebdušková	M. Beroun	2.	J. Kluz	Dolní Lomná
3.	G. Mynářová	Frenštát p. R.	3.	D. Hóta	Dolní Lomná
			7.	I. Kobolka	Rýmařov
			9.	R. Kautz	Rýmařov
			10.	J. Machač	Rýmařov
			17.	V. Hýbl	Rýmařov
starší žákyně – 93			starší žáci – 93		
1.	A. Prokešová	Bruntál	1.	D. Teofil	Mosty
2.	A. Tejchmanová	Jeseník	2.	A. Fellner	Jeseník
3.	M. Rosenbergová	Jeseník	3.	D. Čán	Veřovice
			4.	J. Kodl	Rýmařov
starší žáci – 92			starší žákyně – 92		
1.	T. Schindler	Frenštát p. R.	1.	B. Lavičková	Frenštát p. R.
2.	M. Furik	Rýmařov	2.	H. Mačudová	Rýmařov
3.	J. Martiška	Frenštát p. R.	3.	E. Lapčíková	Jeseník
4.	Z. Macháček	Rýmařov	9.	A. Jarošová	Rýmařov
6.	R. Keclík	Rýmařov			
7.	P. Ondrášek	Rýmařov			
8.	O. Kobolka	Rýmařov			
mladší dorostenci			mladší dorostenky		
1.	M. Bocián	Rýmařov	1.	D. Adamiková	Třinec
2.	L. Orság	Rýmařov	2.	M. Rygelová	Jeseník
3.	P. Lysák	Frenštát p. R.	3.	Z. Zbranková	Jeseník
10.	L. Hnáť	Rýmařov	4.	E. Tomovová	Rýmařov
11.	V. Ondřejek	Rýmařov	6.	L. Dokoupilová	Rýmařov
			7.	L. Fořová	Rýmařov
muži a junioři			starší dorostenci		
1.	N. Pelc	Val. Meziříčí	1.	J. Kytlica	Rýmařov
2.	T. Rudle	Val. Meziříčí	2.	J. Panovec	Otrokovice
3.	M. Smola	Otrokovice	3.	M. Ručka	Kněžyně
9.	P. Ziegler	Rýmařov			
16.	R. Kolář	Rýmařov			

Svým výkonem si právo zúčastnit se republikového finále vybojovali: H. Mačudová, M. Furik, Z. Macháček, R. Keclík, P. Ondrášek a J. Kodl. Gratulujeme!
Vlastimil Baran

**ČESKÁ
POJIŠŤOVNA**

Agentura Bruntál

**Zahájila dne 9. 1. 2006
provoz jednatelství, Husova 7
(budova televizní opravy)**

Provozní doba

Pondělí 9.00 - 12.00, 13.00 - 16.00

Josef Mikulášek

Úterý 9.00 - 12.00, 13.00 - 15.00

Josef Mikulášek

Středa 9.00 - 12.00, 13.00 - 16.00

Jindřich Poulík

Čtvrtek 9.00 - 12.00, 13.00 - 16.00

Jindřich Poulík

Pátek 9.00 - 12.00

Josef Mikulášek

13.00 - 15.00

Jindřich Poulík

Mobilní telefon: Josef Mikulášek: 604 586 170

Jindřich Poulík: 775 175 473

**Sjednáváme všechny druhy občanského pojištění.
Vyřizujeme všechny potřebné úkony a požadavky
klientů týkající se pojištění.**

Soukromá řádková inzerce

Prodej

Prodám palivové dříví buk. Tel.: 608 736 469.

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 5. 1. 2006. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 13. 1. 2006. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 19. 1. 2006.** Další číslo vyjde 27. 1. 2006.

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 10,- Kč

**IT centrum, tř. Hrdinů 12, Rýmařov 795 01
tel.: 554 211 141**

Veřejný internet:

- již od 30,- Kč/hod.
- pro stálé zákazníky další slevy
- tisk, skenování, zálohování dat
- šuplík na pevný disk
- USB připojení Flash/Digifoto

**Provozní doba: Po-Pá 9.00 22.00
So-Ne 14.00 22.00**

PC herna: licencovaná herna ...

**Rýmařovská PC herna vyhlašuje
celoroční sérii turnajů o hodnotné ceny:**

- MP3 přehrávač USB flash
- měsíc na internetu zdarma
- dárkový poukaz v hodnotě 500,- Kč

**Podrobnosti v herně nebo
na www.playzone.trinital.com**

Další bodovaný turnaj: 4. února 2006

Bližší informace:

IT centrum a Knihkupectví "U Radnice" Rýmařov.

VELKÝ PLES SVČ RÝMAŘOV

**Louis ARMSTRONG
revival
& MH BAND**

PANCA
THE BEATLES LIVE
1964 / 1970

RÝMAŘOV 14. 1. 2006 - VELKÝ SÁL SVČ
ZAČÁTEK 20:00 hod. vstupné 190 Kč, lóže 220 Kč
Předprodej: INFOCENTRUM RÝMAŘOV

Budoucnost šitá na míru

Změnili jsme vizitku, dobré jméno zůstává

CREDIT SUISSE | LIFE & PENSIONS

winterthur

Winterthur je přední evropský poskytovatel životního pojištění a penzijního připojištění. Největší pojišťovna ve Švýcarsku = spolehlivý partner, který zaručuje stabilní, solidní a solventní zázemí.

Nabízíme:

- penzijní připojištění se státním příspěvkem
- různé kombinace pojištění se spořením = bonus, výnosy
- investování
- stavební spoření, úvěry (bonus)
- daňové úlevy = úspory pro vás

Získejte více správnou kombinací finančních produktů

Poradce: Lenka Romaňáková
Kancelář: Rýmařov, nám. Míru 2,
budova Telecomu (vedle pošty), 1. patro
Otevřeno: pondělí 9.00 - 11.30, 14.00 - 16.30
Tel.: 603 780 576
e-mail: lenka.romanakova@winpartner.cz

AUTO DĚDOCH

Hornoměstská 23, Rýmařov, tel.: 554 230 254, 777 16 15 15, 777 65 99 95; e-mail: autodedoch@seznam.cz; www.autodedoch.cz

AUTOSERVIS

- VEŠKERÉ SERVISNÍ SLUŽBY
- KAROSÁŘSKÉ PRÁCE (ROVNACÍ STOLICE AUTOLINE)
- PNEU SERVIS, LASEROVÁ GEOMETRIE JOHN BEAN

PROVOZNÍ DOBA

Po - PÁ 8.00 - 17.30
So 9.00 - 13.00

AUTOBAZAR

- VÝKUP ZA HOTOVÉ KOMISNÍ PRODEJ
- PROTIÚČET PRODEJ NA SPLÁTKY
- ZPĚTNÝ LEASING

Suzuki Vitara
Grand 2.0 TD,
4x4, r. v. 1999,
125 tis. km,
2x airbag,
centrál, el.
okna, servo,
závěs, rádio
mg. Cena:
260 000 Kč.

Hyundai Starex
2.5 TD, 4x4,
9 míst, r. v.
2000, 105 tis.
km, klima,
centrál, el.
okna a zrcátka.
Cena:
299 000 Kč.

Š - Fabia 1.4
Mpi LPG, r. v.
2000, 115 tis.
km, pohon
na plyn, airbag,
servo, rádio +
mg, imobilizér,
koupeno v ČR.
Cena:
149 900 Kč.

Audi A4 1.9
Tdi, r. v. 1997,
150 tis. km,
el. okna, dig.
klíma, 2x air-
bag, servo,
AI kola, ABS,
el. zrc., stav.
volant.
Cena:
170 000 Kč.

Peugeot 206 1.9
D, r. v. 1999,
142 tis. km,
klíma,
2x airbag,
centrál, el. okna
a zrcátka.
Cena:
145 000 Kč.

Š - Felicie
Combi GLX,
r. v. 1998,
95 tis. km,
hagusy,
centrál.
Cena:
109 000 Kč.

Opel Vectra
Combi DTI,
r. v. 1999, 87
tis. km, klíma,
4x airbag,
centrál, rádio,
el. okna a zrcátka.
Cena:
179 000 Kč.

Renault Mégane
Clasic 1.6e,
r. v. 1997,
2x airbag,
servo, centrál,
ABS, el. okna,
stav. volant.
Cena:
99 000 Kč.

Peugeot 406
Break 2.0 HDI,
110 PS, r. v.
1999, 121 tis.
km, dig. klíma,
2x airbag, ABS,
rádio, centrál, el.
okna a zrcátka.
Cena:
195 000 Kč.

Opel Corsa 1.2
16V, r. v. 1999,
83 tis. km, klíma,
servo, el. okna,
centrál, el. střešní
okno
a další.
Super stav.
Cena: 99 000 Kč.

Š - Octavia Combi
1.9 TDI, Ambiente,
r. v. 2002, super
stav, 78 900 km,
klíma, ASR, ABS,
centrál, 4x airbag,
rádio
a další.
Cena:
289 000 Kč.

Opel Tigra 1.4
16V, r. v. 1998,
96 tis. km, servis-
ní kniha, centrál,
el. okna, servo,
super stav.
Cena:
105 000 Kč.

MIMORÁDNÁ AKCE:

KE KAŽDÉMU VOZU DIGITÁLNÍ FOTOAPARÁT KODAK
SLEVOVÁ KARTA NA BENZÍN
A MECHANICKÉ ZABEZPEČENÍ ŘADÍCÍ PÁKY

GE Money Auto

!!! ZDARMA !!!

NĚKÉ SPLÁTKY
NA VŠECHNY VOZY

Autoprodejna Petr Lašák, Revoluční 26, 795 01 Rýmařov

tel.: 554 211 577, 608 830 940, www.autolasak.cz, e-mail: autolasak@quick.cz

Toyota Landcruiser 3.0 TDi 4x4, r. v. 1998, klima, 2x airbag, EDS, ABS, CD, centrální, el. okna a zrc., palub. poč. posil. řízení. Cena: 449 000 Kč.

Ford Maverick 2.7 TD 4x4, r. v. 1994, rádio, imob., střešní okno, posil. říz., tažné. Cena: 159 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Škoda Octavia Combi 1.6GLXi 74kW, 1. maj., r. v. 1999, 83 400 km, klima, 2x airbag, ABS, cent., el. okna a zrc., pal. poč. a další. Cena: 189 900 Kč.

Opel Astra Combi 1.6 16V, 1. maj., r. v. 1998, klima, 4x airbag, ABS, rádio, multif. volant, el. zrcátka a okna, centrální a další. Cena: 149 000 Kč.

Opel Astra Combi 1.7 dTi, 1. maj., r. v. 1999, klima, 2x airbag, ABS, imob., alarm, el. okna, posil. říz., centrální. Cena: 169 000 Kč.

ODPOČET DPH
Ford Transit 2.0 TDDi, servis, 1. maj., r. v. 2001, 116 200 km, klima, airbag, rádio, posil. říz., el. vyhř. zrcátka. Cena: 269 000 Kč + DPH.

Opel Tigra 1.4i 16V, 1. maj., r. v. 1999, 98 900 km, klima, airbag, rádio, centrální, imob., el. okna, posil. řízení. Cena: 139 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Peugeot 406 1.8, KLIMA, 1. maj., r. v. 1998, 71 tis. km, airbag, senzor stěračů, posil. říz., klima, el. okna, centrální. Cena: 129 900 Kč.

Peugeot 306 Combi 1.6, CZ, r. v. 2000, 155 500 km, airbag řidiče, ABS, rádio, posil. říz., el. zrcátka a přední okna, centrální. Cena: 149 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

BMW 730D automat, 1. maj., r. v. 2000, TV, telefon, aut. klima, satelit navigace, 6x airbag, xenony, kůže, ESP, ABS, CD měnič a další. Cena: 399 000 Kč.

Volkswagen Passat Variant 1.8 5V 92 kW, r. v. 1998, 38 700 km, klima, 4x airbag, ABS, CD, centrální, el. okna a zrcátka. Cena: 198 000 Kč.

Škoda Fabia Combi 1.4 16V Comfort, r. v. 2002, 78 900 km, klima, 2x airbag, ABS, centrální, el. okna, vyhř. el. zrcátka. Cena: 218 900 Kč.

Volkswagen Golf Variant 1.9 TDI, autom., r. v. 1996, 140 tis. km, klima, 2x airbag, alarm, el. okna, posil. říz., centrální, el. zrc. Cena: 129 900 Kč.

Peugeot 307 2.0 HDi, 1. maj., r. v. 2001, 60 tis. km, klima, 4x airbag, ABS, rádio, palub. poč., el. zrc. a okna, centrální, CD. Cena: 269 000 Kč.

Ford Maverick 2.7 TD GLS 4x4, 7míst., r. v. 1996, 170 tis. km, rádio, centrální, imob., el. okna, el. šibr, posil. říz., tažné, el. zrcátka. Cena: 249 000 Kč.

Seat Ibiza 1.0i, r. v. 1998, 146 200 km, rádio, centrální, imob., posil. řízení. Cena: 88 900 Kč.

Škoda Fabia 1.4 MPI 50 kW, CZ, 1. maj., r. v. 2001, 51 tis. km, airbag, rádio, posil. říz., centrální, zámeč. řadičí páky. Cena: 178 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Ford Ka 1.3 Cool, r. v. 1998, 66 tis. km, klima, 2x airbag, ABS, imob., posil. řízení. Cena: 98 000 Kč.

Renault Laguna Grandtour 1.9 dCi, r. v. 2003, 24 800 km, aut. klima, 8x airbag, ESP, ABS, CD, el. okna a zrcátka, centrální a další. Cena: 379 000 Kč.

Ford Focus Combi 1.8 Tdi, r. v. 1999, 91 900 km, klima, 2x airbag, ABS, rádio, el. okna, posil. říz., tažné, imob., centrální. Cena: 198 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Mazda 121 1.25i 16V, 1. maj., CZ, servis, r. v. 2001, 38 200 km, airbag, rádio, centrální, posil. řízení. Cena: 139 900 Kč.

Fiat Bravo 1.6 SX, 1. maj., r. v. 1999, 95 tis. km, klima, airbag, rádio, centrální, imob., el. okna a zrcátka, posil. řízení. Cena: 127 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Škoda Octavia 1.6 GLX 55 kW, CZ, r. v. 1998, airbag, rádio, centrální, el. okna, posil. říz., palub. poč., el. zrcátka. Cena: 124 900 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Škoda Octavia 1.6 GLX 55 kW, CZ, r. v. 1997, 135 tis. km, 2x airbag, ABS, posil. říz., palub. poč., centrální, el. zrcátka. Cena: 138 900 Kč.

auto CREDIT
GE Money Auto

NÍZKÉ SPĚLÁTKY NA VŠECHNY VOZKY

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
- Protiúčec
- Komisní prodej
- Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + RP, úvěr bez ručitele a na počkání

- Neměnná výše splátek
 - Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
 - Specializace na splátkový prodej: GE Money Auto, CCB finance, ESSOX, Škofin
- Zákonné a havarijní pojištění - ČPP, a. s., Generali pojišťovna, Allianz

